Jaarverslag 2004

KITLV

Jaarverslag

2004

Koninklijk Instituut
voor Taal-, Land- en Volkenkunde
Royal Netherlands Institute of Southeast Asian
and Caribbean Studies

Het KITLV is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Het jaarverslag 2004 en een bekorte Engelstalige versie zijn te raadplegen op de KITLV-website: www.kitlv.nl

Inhoud

Inleiding 7

Afdelingen 15

Vereniging KITLV 33

Stichting Professor Teeuwfonds 36

Bijlagen
1 – Commissies 39
2 – Personeel 40
3 – Publicaties en voordrachten personeel 43
4 – Publicaties KITLV 59
5 – Aanwinsten handschriften en archivalia 63
6 – Lijst van schenkers 69
7 – Externe commissies en redacties 73

Het KITLV heeft tot doel het verzamelen en toegankelijk maken van boeken en andere documenten, het verrichten en stimuleren van onderzoek en het publiceren van boeken en periodieken op het gebied van de geestes- en menswetenschappen betreffende Zuidoost-Azië en Oceanië, in het bijzonder Indonesië, en het Caraïbisch gebied. Het Instituut heeft zijn hoofdvestiging in Leiden en daarnaast een vestiging in Jakarta.

Inleiding

In de laatste dagen van het jaar 2004 werd de wereld opgeschrikt door de tsunami die Zuid- en Zuidoost-Azië trof. Voor de medewerkers van het KITLV kwam deze natuurramp in figuurlijke zin zeer dichtbij. Onder de talloze vermisten bevindt zich dr. Muhammad Isa Sulaiman. Als *fellow* van het Modern Indonesia Research project bracht de heer Sulaiman, deels vergezeld door zijn echtgenote, in 2003 en 2004 enkele maanden door op het KITLV in Leiden. Daags voor de ramp keerde hij terug naar Aceh uit Jakarta, waar hij had deelgenomen aan een conferentie op KITLV-Jakarta.

Naast alle menselijk leed en materiële schade die de tsunami in Zuid- en Zuidoost-Azië teweegbracht, betekende deze ramp ook een dramatische slag voor de wetenschappelijke infrastructuur in Aceh. Dit geldt ook voor de onderzoekscollecties ter plaatse. Kort voor de tsunami er grote verwoestingen aanrichtte, maakte het hoofd van KITLV-Jakarta Roger Tol een acquisitiereis naar Banda Aceh. Deze reis resulteerde in bijzonder interessante toevoegingen aan de KITLV-bibliotheek. Te vrezen is dat uitgeverijen en boekenwinkels die hij toen bezocht in het natuurgeweld verloren zijn gegaan. Hoewel de komende maanden in Banda Aceh andere prioriteiten zullen gelden, zal de vraag naar wederopbouw van de wetenschappelijke infrastructuur zich onvermijdelijk ook aandienen. Hierop vooruitlopend heeft het Instituut laten weten graag bereid te zijn om waar mogelijk, via KITLV-Jakarta, hieraan een bijdrage te leveren.

Wat het eigen werk betreft kan het Instituut overwegend tevreden terugkijken op het verslagjaar. In het voorjaar werd de Meerjarennota 2004-2008 gepresenteerd. Hoofdpunten uit deze nota zijn versterking van het onderzoek door het verwerven van externe subsidies, versterking van KITLV-Jakarta, verdere benutting van de mogelijkheden in de sfeer van ICT, bezinning op de huidige organisatiestructuur, alsmede oplossing van de huisvestingsproblematiek. De Meerjarennota werd door de directie van de KNAW, de wetenschapscommissie en het bestuur van de Vereniging KITLV met instemming ontvangen.

De discussie rond mogelijke aanpassingen van de organisatorische structuur van het KITLV, waarbij de bestaande indeling in afdelingen zou worden herzien, werd nog niet afgerond. Wel werd reeds het besluit genomen om een hoofd Onderzoek aan de staf – het managementteam van het Instituut – toe te voegen. Voor de bekostiging van deze positie werd een overgangsregeling ontworpen, waarvoor de KNAW aanvullende middelen beschikbaar stelde. Op termijn zal het Instituut het hoofd Onderzoek geheel uit eigen middelen bekostigen. De vacature voor het nieuwe afdelingshoofd werd aan het einde van het verslagjaar opengesteld.

Oude en nieuwe beheerszaken eisten veel aandacht op. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen nam het besluit om extra middelen voor de huisvesting van het Instituut beschikbaar te stellen. Hierdoor kwam een doorbraak in de jarenlange impasse rond de financiële regeling van de huisvesting van het KITLV door de Universiteit Leiden in het verschiet te liggen. In de laatste maanden van het verslagjaar kon het gesprek met de Universiteit Leiden over een voor beide partijen bevredigende regeling worden heropend. Ook konden de eerste stappen worden gezet ten behoeve van de noodzakelijke uitbreiding en aanpassing van de bestaande huisvesting. Voor dit laatste werd door de KNAW reeds financiële ondersteuning toegezegd ten bedrage van € 1,6 miljoen.

Sinds het KITLV enkele decennia geleden begon met de digitalisering van de eigen catalogi is ICT-beleid steeds belangrijker geworden voor alle onderdelen van het Instituut. Dit is de laatste jaren krachtig bevorderd door de KNAW. Het Instituut heeft de ambitie zich op termijn te ontwikkelen tot een *web-based* expertise centrum. Daarbij hoort een scala van vernieuwingen. Zo werden in het verslagjaar de 'Excerpta Indonesica', de 'Caribbean Abstracts' en de 'Bibliography of the Netherlands Caribbean' als aparte stelsels op de KITLV-website raadpleegbaar gemaakt. Voorts werden voorbereidingen getroffen voor verdere digitalisering van de foto- en audiovisuele collecties, voor het elektronisch (retro)publiceren van de beide tijdschriften 'Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde' en 'New West Indian Guide', en voor het ontwikkelen van programmatuur ten behoeve van het automatisch verzamelen en archiveren van relevante digitale publicaties.

De Stichting 'Het Gebaar' honoreerde een omvangrijke subsidieaanvrage van het hoofd Archief & Beeld, Gerrit Knaap, ten behoeve van digitalisering van de fotocollectie. Dankzij deze bijdrage zal in de komende vier jaar het grootste deel van de eerder onontsloten delen van de fotocollectie worden beschreven en

digitaal op de website worden gepubliceerd. Hiermee kan weer een volgende stap worden gezet in de digitalisering van de fotocollectie, juist nu een verwant project gesubsidieerd door Het Geheugen van Nederland in 2004 is afgesloten. De Bibliotheek verwierf een substantiële subsidie in het kader van het landelijk conserveringsproject Metamorfoze teneinde de unieke collectie Sino-Maleise literatuur te conserveren.

Van de 29 uitgaven die de KITLV Uitgeverij in 2004 verzorgde verdient één wel in het bijzonder aandacht, namelijk het *Nederlands-Indonesisch woordenboek*, samengesteld door Hein Steinhauer en KITLV-medewerkster Susi Moeimam. Veertien jaar na de publicatie van het befaamde *Indonesisch-Nederlandse woordenboek* van A. Teeuw is nu dan eindelijk de tegenhanger beschikbaar gekomen. Het eerste exemplaar werd feestelijk aangeboden aan de Ambassadeur van de Republiek Indonesië, Z.E. Mr. Mohammad Jusuf.

Het aantal van 29 publicaties is in de geschiedenis van het Instituut nooit eerder bereikt. In 2002 is door het Vernieuwingsfonds van de KNAW voor vier jaar een subsidie verstrekt om achterstanden in te lopen, de verwerkingstermijn van de manuscripten te bekorten en de productie op een structureel hoger niveau te laten plaatsvinden. Ruimschoots voor het verstrijken van deze termijn zijn deze doeleinden verwezenlijkt.

KITLV-Jakarta ontwikkelde zich verder in de richting van een volwaardige pendant van het Leidse Instituut. Dit komt ook tot uiting in het sterk gegroeide aantal door, of door toedoen van, de vertegenwoordiging in Jakarta gepubliceerde titels in het Indonesisch. Het voornemen om een of wellicht zelfs twee extern gefinancierde hoogleraren (mede) aan KITLV-Jakarta te verbinden leidde helaas slechts tot beperkte vooruitgang, al is er reden tot vertrouwen in een goede uitkomst.

Onderzoek maakt een steeds belangrijker deel uit van de taken van het KITLV. Het door medewerkers verrichte onderzoek bestrijkt een breed terrein van disciplines, periodes, landen en regio's. Daarbij is in het afgelopen decennium een verschuiving bewerkstelligd in de richting van onderzoeksgroepen. Het KITLV blijft echter ook plaats bieden aan het gespecialiseerde onderzoek van individuele medewerkers. Dit geldt in het bijzonder voor de afdelingshoofden, die hun onderzoek verrichten naast hun dagelijks werk wat betreft het management.

Het KITLV heeft een evidente taak waar het gaat om het bevorderen van het behoud van en onderzoek naar het culturele erfgoed voortvloeiend uit het koloniale

Wim en Théa Maronier in een betjak voor de kapsalon Maronier te Makassar
(aanwinst Archief & Beeld)

verleden van Nederland. Mede daarom startte het KITLV, ondersteund door het Gemeentearchief Amsterdam en gefinancierd door een speciaal programma van de ministeries van Buitenlandse Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Nederlandse Stichting voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), een identificatiemissie 'The Atlantic World and the Dutch, 1500-2000'. Dit project ging in februari van start, nadat de subsidies eind 2003 waren toegezegd. Voor de uitvoering werd de historicus Han Jordaan aangetrokken. De directeur van het KITLV, Gert Oostindie benutte reizen-op-uitnodiging naar Brazilië en Ghana om tevens informatie te verzamelen en contacten te leggen voor dit project.

Het EDEN-project (Ecology, Demography and Economy in Nusantara) naderde langzamerhand zijn voltooiing. In het academische jaar 2003-2004 leidde Peter Boomgaard op het Netherlands Institute for Advanced Studies (NIAS) een projectgroep die de onderzoeksresultaten in een breder regionaal-comparatief kader plaatste. Vastgesteld mag worden dat EDEN, ondanks tegenvallende resultaten in de eerste fase (1992-1997), uiteindelijk succesvol is geweest. Het project mondde uit in een groot aantal publicaties van Boomgaard, David Henley en anderen in gezaghebbende tijdschriften en bij vooraanstaande uitgevers. De laatste publicaties in het kader van EDEN zullen overigens pas in de komende jaren verschijnen.

Lopend onderzoek werd voortgezet. In het door Henk Schulte Nordholt geleide project 'Renegotiating boundaries; Agency, access and identity in post-Suharto Indonesia' werden goede vorderingen gemaakt. Naast Schulte Nordholt en Gerry van Klinken namen acht *fellows* en tien *associated fellows* deel aan het programma. Het hoofd Uitgeverij, Harry Poeze, benutte zijn *sabbatical* voor het voltooien van zijn magnum opus, een zeer omvangrijke biografie over de rol van Tan Malaka tijdens de Indonesische Revolutie. KITLV-onderzoekers publiceerden een groot aantal artikelen en enkele boeken over uiteenlopende onderwerpen. Zo verscheen een bijgewerkte herdruk van Knaaps *Kruidnagelen en Christenen; De Verenigde Oost-Indische Compagnie en de bevolking van Ambon 1656-1696* en publiceerde hij met Heather Sutherland *Monsoon traders; Ships, skippers and commodities in eighteenth-century Makassar*. Verschillende medewerkers waren daarnaast actief met lezingen, publieksactiviteiten en optredens in de media.

Aan het einde van het verslagjaar werden drie omvangrijke subsidieaanvragen gehonoreerd. Daarmee wierp het in de afgelopen jaren ingezette beleid om externe fondsen te werven voor onderzoek en onderzoeksondersteunende activiteiten in ruime mate vruchten af. De eerder genoemde Stichting 'Het Gebaar' honoreerde

ook een tweede grote subsidieaanvrage, ingediend door Oostindie en Fridus Steijlen. Deze subsidie ondersteunt het opzetten van een 'Indisch Knooppunt' gericht op het opsporen, inventariseren en laagdrempelig toegankelijk maken van bronnen uit en over de Indische geschiedenis, alsmede het door middel van *oral history* creëren van een nieuwe bron over het georganiseerde Indische leven in Nederland. Hieraan zal op de KITLV-website een interactieve dimensie worden gegeven.

NWO-Geesteswetenschappen honoreerde beide door het KITLV ingediende aanvragen – een gezien de grote concurrentie buitengewone uitkomst. Het eerste project, ingediend door Rosemarijn Hoefte met Oostindie, betreft een sociaal-historisch onderzoek naar het twintigste-eeuwse Suriname, getiteld 'Suriname; The predicament of a multi-ethnic society'. Het tweede project, 'Bringing history home; Postcolonial identity politics in the Netherlands' werd ingediend door Oostindie met prof.dr. J. Lucassen van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en prof.dr. H. Roodenburg van het Meertens Instituut. Als premie voor het verwerven van laatstgenoemde subsidie stelde de Akademie een aanvullende subsidie beschikbaar. Hiermee wordt de inhoudelijke wetenschappelijke samenwerking tussen deze drie KNAW-instituten verder ondersteund.

De financiële situatie van het Instituut is gezond. Het reguliere budget voor 2004 bedroeg circa € 3,3 miljoen, waarvan omstreeks 92 procent afkomstig van de KNAW, het restant van de Vereniging KITLV en de opbrengsten van de KITLV Uitgeverij. Er zijn enkele structurele problemen, onder meer voortvloeiend uit onvoldoende prijscompensatie, disproportioneel stijgende acquisitiekosten en de teruglopende bijdrage van de Vereniging. Deze tegenvallers worden jaarlijks met enige moeite opgevangen binnen de begroting van de betrokken afdelingen, maar beperken de ruimte voor het ontwikkelen van nieuw beleid zeer.

Ook om deze reden is de recente oogst van externe en Akademiesubsidies van zeer groot belang. Nog afgezien van de door de KNAW toegezegde investering in nieuwbouw bij het instituut (€ 1,6 miljoen) werden in het verslagjaar subsidies verworven ten bedrage van omstreeks € 2,3 miljoen. Ook afgezet tegen de totale jaarlijkse begroting is dit een zeer omvangrijk bedrag. Deze subsidies zullen in de loop van de komende vier jaren geheel worden ingezet ten behoeve van nieuwe activiteiten, in het bijzonder op het terrein van onderzoek. Daarmee is een belangrijke stap gezet in de onder meer in de Meerjarennota 2004-2008 uitgezette koers van vernieuwing.

De samenwerking binnen de onmiddellijke institutionele omgeving van het KITLV verliep uitstekend. Dit betreft enerzijds de KNAW en de wetenschapscommissie, anderzijds het bestuur van de Vereniging KITLV. Vanzelfsprekend worden ook in ruimere kring vele relaties onderhouden, zowel in binnen- als buitenland. In dit verband kan ook worden verwezen naar de actieve deelname van het Instituut aan discussies rond de zorgwekkende afkalving van de regiostudies in het algemeen en de studie van Zuidoost-Azië in Nederland in het bijzonder.

Hiermee zijn de hoofdlijnen van het jaar 2004 geschetst. Traditiegetrouw wordt in het volgende het reilen en zeilen van het KITLV meer gedetailleerd beschreven. In enkele kaderteksten en met beeldmateriaal worden bijzondere gebeurtenissen of activiteiten naar voren gehaald.

De deelnemers aan de workshop 'Renegotiating boundaries: local politics in post New-Order Indonesia', gehouden in KITLV-Jakarta, 20-22 december.

Staand van links naar rechts:
Anto Sangadji, Henk Schulte Nordholt, Mely Tan, Erwiza Erman, Michael Malley, Isa Sulaiman (wijlen), Wim Manuhutu, Andi Faisal Bakti, Dik Roth, Franz von Benda-Beckmann, Mieke Schouten, John MacCarthy, Jim Schiller, Vedi Hadiz, Syarif Hidayat, Lorraine Aragon, Gerry van Klinken, Jacqueline Vel, Taufiq Tanasaldy.

Zittend van links naar rechts:
Myrna Eindhoven, Carole Faucher, Keebet von Benda-Beckmann.

Afdelingen

Archief & Beeld

Het jaar 2004 stond in het teken van de afsluiting van projecten en personeelswisselingen. In het voorjaar werd de deelname aan het bij de Koninklijke Bibliotheek ondergebrachte erfgoedproject 'Het Geheugen van Nederland' formeel afgesloten. Het duurde echter nog tot oktober voordat de drie afzonderlijke elementen, namelijk de selectie van circa drieduizend gedigitaliseerde foto's ('Nederlands-Indië gefotografeerd'), de onderwijsapplicatie voor vwo en havo ('Rondom Van Heutsz') en de sub-website, voor het publiek beschikbaar waren. Het afdelingshoofd, Knaap, was betrekkelijk veel tijd kwijt aan het verwerken van de 'nabranders' van dit project. Medio 2004 werd het door de KNAW gesubsidieerde project voor het overbrengen van gegevens uit de oude fichecatalogus van de fotoverzameling naar de nieuwe catalogus onder gelijktijdige toevoeging van digitale beelden afgesloten. Daarmee zijn alle beschreven foto's en prenten digitaal beschikbaar.

Op 1 juni werd Nico van Horn benoemd in de vacature-archivaris. Zijn hoofdtaak bestaat uit het ontsluiten van de Oosterse en Westerse Handschriften en Archivalia. Eind juli nam Liesbeth Ouwehand afscheid als projectmedewerkster wegens beëindiging van het project digitalisering oude fotocatalogus. Op 16 september werd Jeroen Bos aangetrokken als assistent ten behoeve van VOC-onderzoek van Knaap. Per 1 oktober ging Marianne Fluitsma na een dienstverband van negentien jaar als medewerkster topografisch-historische atlas met vervroegd pensioen.

Door de projecten en de personeelswisselingen werd minder aan reguliere ontsluiting gedaan dan gebruikelijk. Een belangrijke schenking dit jaar was een collectie brieven van diverse personen aan de bekende vooroorlogse historicus J.C. van Leur. Deze werd verkregen van de heren J.W. en P.A. Terwen. Vermeldenswaard is ook de schenking van R. Voorneman van een eind achttiende-eeuws handschrift met aantekeningen over het eiland Boano in de Molukken, oorspronkelijk toebehorende aan F.J.P. Sachse. Verder werd een interessant album betreffende het

bestuur te Buitenzorg omstreeks 1890 verworven van de heer W.W. Schüller. Dr. E.L. Heins, die in 2003 een omvangrijke etnomusicologische collectie schonk, was de afdeling behulpzaam bij het begin van de ontsluiting daarvan. In oktober werd bekend dat de Stichting 'Het Gebaar' een project ter voorlopige catalogisering en digitalisering van het nog niet ontsloten deel van de fotoverzameling zal ondersteunen. De kerncijfers van de verzamelingen ontwikkelden zich als volgt:

verzamelingen	2003	2004
Oosterse Handschriften per 31/12	644	652
waarvan nieuwe nummers	4	8
vervaardigde inventarislijsten	1	1
Westerse Handschriften per 31/12	1.372	1.387
waarvan nieuwe nummers	12	15
vervaardigde inventarislijsten	3	0
Kaarten en atlassen per 31/12	14.400	14.495
waarvan nieuwe nummers	48	95
Prenten en tekeningen in digitale catalogus per 31/12	3.987	3.990
waarvan nieuwe nummers	54	3
Foto's in digitale catalogus per 31/12	34.227	38.245
waarvan geheel nieuwe nummers	198	679
Audio-visuele programma's per 31/12	1.907	2.139
waarvan nieuwe nummers	138	232
waarvan alleen geluid	590	682
waarvan beeld en geluid	1.317	1.457

Het aantal bezoekers van de studieruimte herstelde zich enigszins tot 862 (2003: 820). Het aantal raadplegingen van digitaal ontsloten foto's, prenten en tekeningen via het internet steeg tot 20.357 (2003: 18.550). De website van het VOC-Kenniscentrum voorzag, twee jaar na de herdenking, nog steeds in een grote behoefte: 65.764 raadplegingen (2003: 64.050). Het 'Historisch Nieuwsblad' nam het VOC-Kenniscentrum op in haar lijst van meest vooraanstaande historische websites. De afdeling stelde voor bijzondere gasten van het Instituut regelmatig in de studieruimte documenten tentoon en leende ook enkele keren voor een tentoonstelling aan een museum stukken uit. Op 26 maart was de afdeling in samenwerking met de opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië van de Universiteit Leiden zeer prominent betrokken bij de organisatie van de 'Dag van het Javaans'.

Knaap publiceerde twee boeken, een over de geschiedenis van Ambon en een over scheepvaart en handel in achttiende-eeuws Makassar (in samenwerking met prof.dr. H.A. Sutherland), schreef artikelen en gaf lezingen. Verder verzorgde hij als gastdocent een onderzoeksseminar voor de opleiding geschiedenis van de Universiteit Utrecht over 'Islam en Islampolitiek in Nederlands-Indië/Indonesië'.

Bibliotheek

Voor de Bibliotheek was 2004 een succesvol en druk jaar. Het verkrijgen van een grote subsidie in het kader van het landelijke Metamorfozeproject voor de conservering van de unieke collectie Sino-Maleise literatuur vormde de bekroning van een jarenlange voorbereiding. De introductie in juni van de nieuwe online-catalogus OPC4 betekende tevens dat vanaf dat tijdstip de gehele inhoud van alle jaargangen van 'Excerpta Indonesica' online beschikbaar kwam. De voortschrijdende digitalisering, niet alleen binnen de Bibliotheek maar in alle afdelingen, vergt een steeds groter wordende inspanning, die echter ook perspectieven biedt naar een betere serviceverlening aan de gebruikers. Hoewel dit jaar de vooruitzichten op een uitbreiding van de beschikbare ruimte aanzienlijk verbeterden is de problematiek aangaande de magazijnruimte urgent. Dit jaar is door de verplaatsing van microfilms in smallere stellingen weer enige ruimte gecreëerd, waarmee nog maximaal anderhalf jaar opslagruimte beschikbaar is. Het wederom stijgende aantal aanwinsten, met name door de acquisitie te Jakarta en een aantal grotere schenkingen, hoewel op zich zeer verheugend, draagt natuurlijk niet bij tot een oplossing van het opslagprobleem.

In totaal werden 10.745 titels aan de bibliotheekcollectie toegevoegd (2003: 9.570). Door de Bibliotheek werden 4.653 titels verworven (2003: 3.883), waarvan 1.020 betreffende Caraïbische studies (2003: 789) en 6.092 door KITLV-Jakarta (2003: 5.687; waarvan 299 vanwege het Malaysian Resource Centre (2003: 252)) en de Filippinia via de Library of Congress 603 (2003: 217). De totale collectie van de Bibliotheek bedroeg ultimo 2004 291.300 titels, waarvan 10.997 tijdschrifttitels (1.104 lopende abonnementen). Het totaal aantal aanwinsten steeg sterk ten opzichte van het vorige jaar, vooral vanwege de grote instroom uit Indonesië en een aantal grote schenkingen.

Er werden in totaal 18.279 titels ingevoerd in het GGC (2003: 28.843). Van de eigen invoer hadden 11.778 titels betrekking op boeken en tijdschriften (2003: 9.058) en 3.006 betroffen artikelen (2003: 2.789). In totaal werden 27.807 records toegevoegd aan de OPC (2003: 28.002). Voor de Southeast Asian Serials Index (SASI), een samenwerkingsproject met de Australian National University (ANU) Library werden door Nico Noordhoek offline 3.495 door KITLV-Jakarta vervaardigde SASI-records ingelezen (2003: 7.050). Door de Bibliotheek, bestaande uit de documentalisten en een aantal titelbeschrijvers, werden 786 (2002: 1.089) beschrijvingen met trefwoorden aangeleverd.

In onderstaande tabel zijn de verhoudingen tussen de grootheden acquisitie, collectie, invoer OPC, en totaal OPC zichtbaar gemaakt.

	Acquisitie (titels)	*Collectie* (titels)	*Invoer OPC* (records)	*Totaal OPC* (records)
t/m 1995		202.220	15.157	151.917
1996	7.731	221.451*	53.411	205.328
1997	11.909	233.360	21.680	227.008
1998	7.108	240.468	14.854	241.862
1999	7.512	247.980	13.956	255.818
2000	7.529	255.509	11.332	267.150
2001	7.148	262.657	21.542	288.692
2002	8.328	270.985	15.089	303.781
2003	9.570	280.555	28.002	331.783
2004	10.745	291.300	27.807	359.590

* In vorige berekeningen van de collectie waren niet de microfichecollecties van IDC (ca. 7.500) en KIT (ca. 4.000 titels) verwerkt.

Bij boekbinderij Van Dijk werden 627 delen ingebonden (2003: 624). De magazijnmedewerkers bonden 751 delen in (2003: 638).

Door de leeszaalmedewerkers werden 337 interbibliothecaire uitleningen verzorgd (2003: 383) en werden 68 titels bij andere bibliotheken geleend (2003: 72). Het aantal bezoeken bedroeg 11.139 en steeg licht ten opzichte van het vorige jaar (2003: 11.034). Het aantal nieuwe gebruikers (463) steeg eveneens licht (2003: 446). Het aantal aanvragen steeg tot 25.225 (2003: 23.254) evenals het aantal uitleningen dat 22.927 bedroeg (2003: 21.493). Het aantal verlengingen bedroeg 14.675 (2003: 11.573) en er werden 5.217 rappels verzonden (2003: 5.043). Door de baliemedewerkers werden 3.920 banden verkort ingevoerd en van barcodelabels voorzien (2003: 3.753); dit betreft eenmalige handelingen met betrekking tot oudere tijdschriftenbanden. Zij ontvingen en beantwoordden vele vragen die per e-mail of telefoon werden gesteld.

Dit jaar werd een begin gemaakt met een evaluatie van de KITLV-thesaurus. Er werd daarvoor door de thesauruswerkgroep vijf maal vergaderd. In anticipatie op de herziening van de thesaurus werden in 2004 geen nieuwe termen toegevoegd. Na uitgebreide oriëntatie door Inge Tromp op beschikbare thesaurussoftware is besloten voor het onderhoud en herziening van de thesaurus gebruik te gaan maken van het programma Multites. Dit programma biedt eveneens de mogelijkheden tot het eenvoudig online beschikbaar stellen van de thesaurus.

Met de beheerspartners van het lokale bibliotheeksysteem (OCLC Pica, Universitei tsbibliotheek, en I-Groep) is regelmatig overleg gevoerd. Dit jaar is de nieuwste versie van de online publiekscatalogus (OPC4) geïmplementeerd. Met OCLC Pica heeft in november oriënterend overleg plaatsgevonden over een migratie naar het nieuwe lokale bibliotheeksysteem (LBS4). Dit systeem is momenteel nog slechts in één Nederlandse bibliotheek ingevoerd. Concrete afspraken over een invoeringstermijn zijn niet gemaakt. De Leidse Universiteitsbibliotheek heeft dit jaar het traject ingezet naar een definitieve overgang naar een ander bibliotheeksysteem hetgeen betekent dat zij de samenwerking met Pica zal beëeindigen. Voor het KITLV betekent dit dat elders naar technische ondersteuning uitgekeken dient te worden. Gedurende 2004 werd deze ondersteuning nog geboden door de UBL. Met de I-Groep die het fysieke beheer van de KITLV-servers verzorgt is de samenwerking voortgezet.

Sinds 1 juni is 'Excerpta Indonesica' geheel online te raadplegen via de nieuwe OPC4. Conversie van de oude databestanden, in 2003 ingezet, is in het eerste halfjaar van 2004 voltooid. Met name Ewald Ebing en Noordhoek hebben grote inspanning geleverd dit project tot een bevredigend einde te brengen. Er werden 470 nieuwe abstracts toegevoegd (2003: 383).

De online-publicatie van de 'Daily report on current events in Indonesia' werd medio dit jaar gestaakt. Grote technische problemen met de server dwongen tot een kritische evalutatie van deze service. De conclusie die daaruit getrokken moest worden was dat de 'Daily Reports' vele jaren in een behoefte heeft voorzien, maar dat de sterk veranderde en verbeterde zoekmogelijkheden op het internet deze voorziening nu achterhaald hebben gemaakt.

De KITLV-website, als vanouds druk bezocht (55.969 bezoekers; 2003: 52.524), bleef beheerd door Noordhoek, evenals de fileservers en de e-mail servers. In overleg met het bureau van de KNAW is een filter geïnstalleerd om de grote hoeveelheden spam gericht aan de medewerkers tegen te houden. Ook dit jaar werden weer vele duizenden met een virus besmette e-mails onderschept door de KPN IV-scan. Het International Institute of Asian Studies (IIAS) dat de 'hosting' van de website verzorgde gaf te kennen dat zij deze service per 1 januari 2005 zou stopzetten. Na overleg met de KNAW is besloten dat deze de 'hosting' zou kunnen verzorgen, hetgeen echter betekent dat een andere opzet van de site noodzakelijk is. Er werd begonnen met de voorbereiding voor het via de KITLV-website doorzoekbaar maken van Indonesische en Caraïbische online-nieuwsbronnen, een project dat medio 2005 afgerond zal zijn.

Regelmatig zijn tentoonstellingen en rondleidingen georganiseerd voor binnen- en buitenlandse bezoekers, soms in samenwerking met de afdeling Archief & Beeld. In oktober zijn in de leeszaal een tweetal vitrinekasten opgesteld die wisseltentoonstellingen mogelijk maken van interessante stukken uit de collecties van het KITLV. Dit jaar zijn dat geweest een selectie uit de collectie Sino-Maleise literatuur en een expositie van publicaties over het Koninkrijksstatuut. De laatste in het kader van de herdenking van vijftig jaar ondertekening van het Statuut. Het schilderij van Charles Sayers dat de leeszaal sierde is in bruikleen verstrekt aan het Tropenmuseum voor een tentoonstelling gewijd aan Sayers.

De in 2003 begonnen vervanging van de hardwareconfiguratie door een extern bedrijf is medio 2004 afgerond. Alle medewerkers van het instituut zijn voorzien van nieuwe werkstations en beeldschermen. De samenwerking verliep bij tijden moeizaam en met name Noordhoek heeft grote inspanningen moeten leveren om het project tot een goed einde te brengen. ICT en digitalisering spelen een steeds belangrijker rol binnen de Bibliotheek, maar ook binnen het KITLV als geheel en eisen een grote mate van aandacht. Sirtjo Koolhof is voor het gehele KITLV aangewezen als coördinator voor ICT-zaken.

De jarenlange voorbereidingen voor de conservering van de unieke collectie Sino-Maleise literatuur van de Bibliotheek hebben hun vruchten afgeworpen. Metamorfoze heeft een subsidie toegekend voor de microverfilming van de ongeveer veertienhonderd titels in de collectie. In september is met de uitvoering van dit project gestart. Begin 2005 zal dit project worden afgerond.

Koolhof presenteerde papers op diverse congressen en nam in maart deel aan een seminar georganiseerd door het Asian Research Institute te Singapore in het kader van de wereldpremière van Robert Wilsons 'I La Galigo'. Tromp hield een lezing op de Pasar Malam Besar te Den Haag.

Verschillende medewerkers van de Bibliotheek volgden dit jaar een cursus: Josephine Schrama de door het instituut georganiseerde Indonesiëcursus, Tromp een vervolgcursus Indonesisch en Syed Razak bin Shaik een cursus inhoudelijk toegankelijk maken van informatie.

Vanwege het Malaysian Resource Centre werden 299 nieuwe titels verworven (2003: 252). 31 titels van in Europa gepubliceerde Malaysiana werden verzonden naar de Perpustakaan Negara Malaysia (2003: 35).

Caraïbische Studies

De vorig jaar online ter beschikking gestelde titels over Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba werden in de loop van het jaar in een apart stelsel genaamd 'Bibliography of the Netherlands Caribbean' in de catalogus aangeboden. Hetzelfde geldt voor 'Caribbean Abstracts', waarin 1.000 nieuwe abstracts werden ingevoerd.

De NWIG werd voortgezet met jaargang 78, gepubliceerd in 2 delen in juni en december. In de loop van het jaar werd een online-index van de NWIG op de KITLV-website voor de jaren 1982-2003 (nummers 56-77) gepubliceerd. Opgenomen zijn artikelen, 'review articles', recensies en een index op onderwerp.

Aan de door Caraf georganiseerde achttiende Interuniversitaire Cursus Caraïbistiek (IUC) namen 16 docenten van diverse universiteiten, instellingen en organisaties deel, onder wie Hoefte en Oostindie. Hoefte trad op als cursuscoördinator. Het aantal cursisten bedroeg 50, van wie er 36 student waren aan Nederlandse universiteiten.

Op 14 april werd een goed bezochte discussiemiddag over Haïti georganiseerd met de titel 'Haiti: 200 years of independence, but little to celebrate; Discussions on recent developments and the future of Haiti'. Als sprekers traden op Charles Arthur (VK), Jan Gilhuis (Nederland) en Gerrit DeSloovere (België/Haïti).

Liza de Laat zette haar werkzaamheden aan haar proefschrift over identiteit en cultureel erfgoed in Otrobanda, Willemstad voort. Hoefte deed in november archiefonderzoek in het Landsarchief te Paramaribo voor haar studie naar de Surinaamse politica en sociaal activiste Grace Schneiders-Howard. Voorts schreef zij met Oostindie als tweede aanvrager een subsidievoorstel in het kader van het Fonds Programmatisch Onderzoek van NWO. Dit voorstel getiteld 'Suriname; The predicament of a multi-ethnic nation' werd in december gehonoreerd. Dit betekent dat er vanaf juli 2005 twee postdocs voor drie jaar full-time onderzoek zullen doen naar respectievelijk demografie, etniciteit en socioeconomische structuur en naar cultuur, creolisatie en externe oriëntaties in twintigste-eeuws Suriname. In het vierde, afsluitende jaar van de subsidieperiode zal Hoefte op basis van deze onderzoeken een monografie over de culturele, sociaal-economische, demografische en politieke ontwikkelingen in de twintigste eeuw in Suriname schrijven.

Van januari tot juli 2004 was dr. Peter Meel (NWO) als onderzoeker verbonden aan de Caraïbische afdeling om te werken aan zijn wetenschappelijke biografie van de Surinaamse ex-premier Henck Arron.

Onderzoek

Gedurende de eerste helft van het verslagjaar verbleef Boomgaard op het Netherlands Institute of Advanced Study (NIAS) te Wassenaar. Hij leidde daar een themagroep getiteld 'Environmental History of Southeast Asia, 1600-2000'. In dat kader organiseerde hij een internationale workshop met als titel 'The wealth of nature; How natural resources shaped Asian history, 1600-2000', gehouden op het NIAS. Samen met dr. Greg Bankoff zal Boomgaard een geredigeerde bundel uitgeven gebaseerd op de papers die voor de workshop geschreven zijn. Hij heeft op het NIAS ook een begin gemaakt met een boek dat bedoeld is als de afronding van het EDEN project (Ecology, Demography and Economy in Nusantara), met als werktitel *Environmental history of Southeast Asia*. Het boek, waarvan de eerste versie in 2005 klaar

Bibliografie van de Nederlandse Caraïben

Met financiële steun van het KNAW Digitaliseringsfonds is in 2002 begonnen om alle op papier en in geautomatiseerde bestanden beschikbare bibliografische gegevens van boeken, tijdschriftartikelen, rapporten en verslagen over Suriname, de Nederlandse Antillen, Aruba en de Nederlands-Caraïbische migrantengemeenschappen digitaal ter beschikking te stellen in de KITLV-bibliotheek. De in een FilemakerPro database opgeslagen publicaties van na 1980 werden geconverteerd naar het Gezamenlijk Geautomatiseerd Catalogiseersysteem (GGC) van PICA. De relaties naar de tijdschriften, waarin artikelen zijn opgenomen werden toegevoegd om het voor gebruikers makkelijker te maken artikelen aan te vragen. De publicaties van vóór 1980, die uitsluitend via gedrukte catalogi (verzorgd door Nagelkerke, Derkx en Rolfes) toegankelijk waren, werden off-line verwerkt en vervolgens in het GGC van Pica ingelezen. In de maanden oktober en november 2002 werden 8198 records uit het geautomatiseerde bestand en 5247 records vanuit gedrukte bibliografieën ingevoerd.
In de daaropvolgende maanden werden de ingevoerde data gecontroleerd en waar nodig gecorrigeerd en in het afgelopen jaar werd in de KITLV-catalogus het aparte stelsel 'Bibliografie van de Nederlandse Caraïben' ingevoerd. Deze catalogus, die monografieën, artikelen, romans, poëzie, jeugdliteratuur en 'grijze' literatuur over de Nederlandse Caraïben alsmede de Nederlands Caraïbische migrantengemeenschappen bevat, telde eind 2004 meer dan 22.000 titels.

moet zijn, zal worden uitgegeven door ABC-Clio, Santa Barbara. Hij werkte verder aan verschillende andere geredigeerde bundels, waarvan er één (*Smallholders and stockbreeders*) vlak voor Kerstmis verscheen. Hij was tevens medeorganisator van een panel ('Credit and debt in Southeast Asia, past and present') van de EUROSEAS-conferentie in Parijs. Verder was Boomgaard betrokken bij de begeleiding van verschillende promovendi, en presenteerde hij enkele papers.

Het eerste EDEN-boek van Henley, over Noord en Midden-Sulawesi (*Fertility, food and fever*), zal begin 2005 verschijnen. Het manuscript van zijn tweede EDEN-boek, over malaria, is ingediend bij een uitgever. Hij was verder eveneens betrokken bij de samenstelling van verschillende geredigeerde bundels, waaronder het al genoemde *Smallholders and stockbreeders*. Ook was hij medeorganisator van twee workshops, de ene de bovengenoemde over 'credit' in Parijs, de andere ('Adat revivalism in Indonesia's democratic transition') te Batam, voor het Asia Research Institute, National University of Singapore. Verder maakte Henley een begin met het nieuwe onderzoeksproject van het KITLV, dat luistert naar het acroniem CREDIT

(Credit, Risk, and the Economy of Debt; Indonesian Trajectories). Verder zat hij in verschillende promotiecommissies en hield hij diverse voordrachten. Zijn werk voor het CREDIT-project zal Henley in 2005 grotendeels in Singapore verrichten.

Kees van Dijk werkte verder aan zijn onderzoeken 'The merger of civilizations; The encounter of European, Islamic, Chinese, and indigenous culture in Southeast Asia' en 'Islamic Southeast Asia before and after 11 September'. Gerard Termorshuizen werkte verder aan het tweede deel van de geschiedenis van de Indisch-Nederlandse dagbladpers. Beiden publiceerden daarover, en gaven voordrachten in binnen- en buitenland.

EDEN

In het kader van EDEN, het Environmental History project van het KITLV, is er inmiddels een groot aantal publicaties verschenen, en er moet ook nog het nodige gepubliceerd worden. Verschenen zijn drie monografieën en twee geredigeerde bundels plus ongeveer 75 artikelen in tijdschriften en boeken. Ook werden er 18 nummers gepubliceerd van de Indonesian Environmental History Newsletter, het huisorgaan van het EDEN project. Verder zijn er tussen 1992 en 2003 elk semester vier lezingen gehouden in het kader van het EDEN seminar.
Gedurende de volgende jaren moeten er nog acht monografieën volgen evenals twee geredigeerde bundels. Ook bevindt zich nog een flink aantal artikelen in de pijplijn.
Het project moet uitmonden in twee boeken met een handboekkarakter. Het gaat daarbij in de eerste plaats om een studie waarin een samenvatting en overzicht wordt geboden gebaseerd op de verschillende studies die in het kader van het EDEN onderzoek verschenen zijn. Tenslotte moet er ook een boek komen – in aansluiting op het onderzoek verricht tijdens het jaar op het NIAS in Wassenaar – waarin een overzicht wordt geboden voor heel Zuidoost-Azië van de geschiedenis van natuur en milieu van de regio.

Het Modern Indonesia Research project, dat in november 2002 van start ging, richt zich gedurende de eerste twee jaar op effecten van decentralisatie en regionale autonomie op lokale machtsverhoudingen. Naast Van Klinken, en Schulte Nordholt die het project coördineert, nemen acht *fellows* en tien *affiliated fellows* deel aan het onderzoek.

In januari, november en december verrichtte Van Klinken onderzoek in Jakarta, Kalimantan, Ambon en Sulawesi, in juni bezocht Schulte Nordholt Bali. Van februari tot mei verbleef Van Klinken in Dili, Oost Timor, waar hij adviseur was van de Commission for Reception, Truth and Reconciliation (CAVR).

De volgende *fellows* rondden hun onderzoek over de effecten van decentralisatie af met een verblijf variërend van enkele weken tot drie maanden op het KITLV: dr. Carole Faucher (National University of Singapore, over Riau), dr. Lorraine Aragon (University of North Carolina, over Midden-Sulawesi), dr. Erwiza Erman (LIPI, over Bangka), dr. Syarif Hidayat (LIPI, over Banten), dr. A. Sangaji (Palu, over Midden-Sulawesi), dr. Andi Faisal Bakti (IIAS/MacGill University, over Zuid-Sulawesi), dr. John MacCarthy (Murdoch University, over Centraal-Kalimantan).

In het verslagjaar werd een tweetal workshops gehouden. In juli werden door *fellows* en *affiliated fellows* voorstellen gepresenteerd voor bijdragen aan het boek over de effecten van decentralisatie en in december werd in samenwerking met LIPI in Jakarta een tweede bijeenkomst gehouden waar twintig papers werden besproken.

Pemekaran

Decentralisatie in Indonesie onderscheidt zich van vergelijkbare processen in andere landen doordat het geresulteerd heeft in een ongeëvenaarde toename van het aantal autonome districten. Waren er in 1999 300 districten (kabupaten) en stadsgemeenten (kota madya), inmiddels is dat aantal gestegen tot ruim 440. Het is een mooi voorbeeld van onvoorziene en onbedoelde effecten van vrome beleidsvoornemens. Het was de bedoeling dat decentralisatie de overheid dichter bij de bevolking zou brengen en de lokale democratie zou bevorderen. Het blijkt echter dat vooral regionale elites de mogelijkheden die de wet boden hebben aangegrepen om voor zichzelf bestuurlijke functies en toegang tot geld te creëren. 'Pemekaran' wordt deze typisch Indonesische bestuurlijke vermenigvuldiging genoemd. De term is moeilijk te vertalen en moet wellicht daarom opgenomen worden in het internationale wetenschappelijk jargon over decentralisatiestudies.

Van Klinken rondde de eerste versie van een boek over locale conflicten in Indonesie af. Daarnaast verzorgden Van Klinken en Schulte Nordholt een aantal lezingen over politieke ontwikkelingen in Indonesië en presenteerden zij diverse papers op internationale conferenties.

Onder de naam 'Work in Progress' werd maandelijks een informeel seminar gehouden waarin de voorlopige resultaten van onderzoekers werden besproken. Daarnaast verzorgden onder anderen drs. J.-P. Dirkse (Ministerie van Buitenlandse Zaken/IIAS), prof.dr. Merle Ricklefs (University of Melbourne), prof.dr. Nico Schulte Nordholt (Universiteit Twente), prof.dr. Martin van Bruinessen (Universiteit Utrecht) en Freek Colombijn lezingen.

Een ander onderdeel van het Modern Indonesia Research project is het aanleggen van een audiovisueel archief van het dagelijkse leven van de eenentwintigste eeuw in Indonesië. Dit project wordt gecoördineerd door Steijlen en Schulte Nordholt. In april werd in samenwerking met Offstream Allied Films in Jakarta de tweede serie opnamen gemaakt in West-Sumatra en op het eiland Bintan.

Er werd dankbaar gebruik gemaakt van de hulp en faciliteiten die door de vertegenwoordiging van het KITLV in Jakarta werden aangeboden. In vergelijking met vorig jaar verliepen de procedures voor het verkrijgen van visa door Indonesische *fellows* aanzienlijk soepeler.

In het verslagjaar was Steijlen betrokken bij het grootschalige onderzoek naar de geschiedenis van Molukkers in Nederland dat door het Moluks Historisch Museum te Utrecht wordt uitgevoerd. In dit onderzoek was hij verantwoordelijk voor de begeleiding van twee deelonderzoeken en de stroomlijning van het *oral history* deel van het onderzoeksproject. Ook deed hij onderzoek naar onder andere de radicalisering onder Molukse jongeren. Het onderzoeksproject zal nog tot maart 2006 duren. Verder deed Steijlen veldwerk op de Pasar Malam Besar. Dit veldwerk zal in 2005 worden voortgezet en moet uitmonden in een kleine monografie en in artikelen over Vieringen en Festivals in het kader van een project 'Feestcultuur in Nederland' van het Meertens Instituut. Een derde onderzoekslijn in het verslagjaar was naar de wijze waarop herinneringen aan de Japanse bezetting doorwerken in het leven van overlevenden. In december presenteerde Steijlen hierover een paper tijdens een workshop in Japan.

Centrumfunctie

Het verslagjaar was het laatste jaar dat het secretariaat van EUROSEAS bij het KITLV berustte. De directie besloot na twaalf jaar deze activiteit te staken, deels omdat er bezuinigd moest worden, deels omdat het sinds de oprichting de bedoeling

is geweest dat het secretariaat zou roteren. Per 1 januari 2005 is het te Napels gevestigd. Boomgaard, als secretaris, en Manon Osseweijer die hem daarbij assisteerde, zijn betrokken geweest bij de organisatie van de vierde EUROSEAS-conferentie in september in Parijs. De opgaande lijn in aantallen deelnemers die de vorige conferenties (Leiden, Hamburg, Londen) te zien hadden gegeven, werd in Parijs voortgezet.

Ook de 'European Newsletter of South-East Asian Studies' (ENSEAS), tevens mededelingenblad voor de EUROSEAS-leden, en zestien jaar lang samengesteld en geproduceerd door Van Dijk en Jolanda Leemburg-den Hollander, is in het verslagjaar voor het laatst bij het KITLV verschenen.

Uitgeverij

Bij de KITLV Uitgeverij verschenen 29 titels – een aantal dat nog niet eerder in de geschiedenis van het Instituut zo hoog was. Met deze inhaalslag werd na tweeënhalf jaar voor een groot deel voldaan aan de vereisten die aan een door het Vernieuwingsfonds van de KNAW voor vier jaar verstrekte financiële bijdrage waren verbonden. Met deze bijdrage was het mogelijk het personeelsbestand te versterken om achterstanden in te halen, een structureel hoger aantal titels te publiceren en de auteurs van aanvaarde manuscripten als regel te garanderen dat hun werk binnen een jaar na indiening zal verschijnen.

De verschenen titels vormen een gevarieerde staalkaart van de aandachtsgebieden van het Instituut – van gespecialiseerde wetenschappelijke werken tot boeken voor een groter publiek, zoals deze vooral verschijnen in de Boekerij 'Oost en West'.

De opmerkelijkste uitgave is onbetwist het langverwachte *Nederlands-Indonesisch woordenboek* van Moeimam en Hein Steinhauer dat in december verscheen en waarvoor de Commissie voor Lexicografische Vertaalvoorzieningen van de Nederlandse Taalunie de opdracht verstrekte. Het vormt het waardige pendant van Teeuws *Indonesisch-Nederlands woordenboek*. Met deze twee woordenboeken levert het Instituut een fundamentele bijdrage aan de studie van en kennis over het moderne Indonesië.

Tot de categorie standaardwerken zullen hoogstwaarschijnlijk ook de omvangrijke literatuurgeschiedenissen van prof.dr. Vladimir Braginsky en prof.dr. Henk Maier gaan behoren. Het toeval doet Braginsky's *The heritage of traditional Malay literature* vrijwel naadloos voorafgaan aan Maiers *We are playing relatives* – en samen

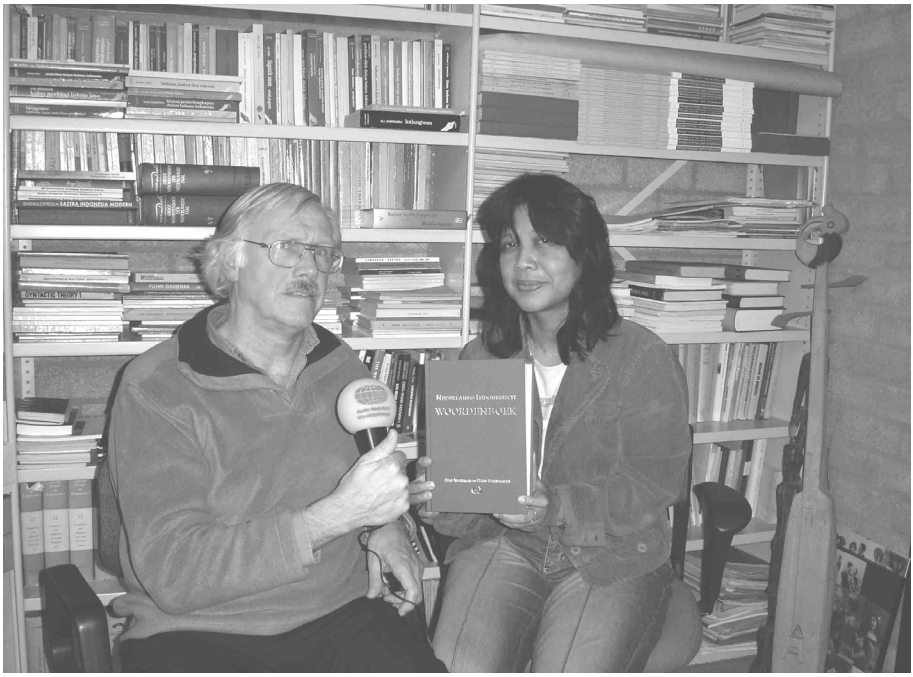

Hein Steinhauer en Susi Moeimam

vormen de vrijwel gelijktijdig verschenen boeken, ondanks hun verschillende invalshoek, een overzicht van de klassieke en moderne Maleise literatuur – van de achtste eeuw tot heden.

Twee omvangrijke boeken werden aan gerenommeerde wetenschapsbeoefenaren aangeboden bij hun afscheid. De bundel *Hof en handel* werd overhandigd aan dr. Jur van Goor bij zijn afscheid als docent aan de Universiteit van Utrecht. Met de bundel *Wandelaar onder de palmen*, waarin de oostelijke en westelijke interessegebieden van het Instituut in een verrassend geheel waren vertegenwoordigd, werd dr. Bert Paasman vereerd bij zijn afscheid van de Universiteit van Amsterdam.

Deze laatste bundel vormt ook een fraai overzicht van het brede terrein waarop de Boekerij 'Oost en West' zich richt. Twee andere delen in deze reeks bevatten Jan Lechners herinneringen aan een Indische jeugd *Uit de verte*, een hoogtepunt in dit genre, en de tweedelige uitgave *Leven tussen kunst en krant* door Vilan van de

Nederlands-Indonesisch woordenboek

Op vrijdag 3 december vond op de Indonesische Ambassade in Den Haag de presentatie plaats van het Nederlands-Indonesisch woordenboek: het eerste, lexicografisch verantwoorde Nederlands-Indonesisch woordenboek sinds 120 jaar. Dit woordenboek is gericht op de behoeften van de Nederlandstalige gebruikers voor wie het Indonesisch een vreemde taal is. Tijdens deze feestelijke bijeenkomst die door meer dan tweehonderd belangstellenden werd bijgewoond overhandigden de samenstellers, Moeimam en Hein Steinhauer, het eerste exemplaar van hun woordenboek aan de ambassadeur voor de Republiek Indonesië, Z.E. Mr. Mohammad Jusuf. Omdat zowel de directeur van het KITLV, Oostindie, als de voorzitter van de Vereniging van het KITLV, prof.dr. Peter Nas, die dag verhinderd waren, hield Schulte Nordholt als vertegenwoordiger van het KITLV de openingstoespraak. De openingstoespraak werd gevolgd door toespraken van prof.dr. Willy Martin, voorzitter van de Adviescommissie Lexicografische Vertaalvoorzieningen van de Nederlandse Taalunie, en de heer Mohammad Jusuf. De Indonesische attaché voor Cultuur en Onderwijs, drs. Muhadjir MA, las een toespraak voor van dr. Dendy Sugono, hoofd van het Indonesische Nationale Taalcentrum van het Ministerie van Onderwijs en Cultuur. Ten slotte gaven de samenstellers van het woordenboek een korte presentatie over de totstandkoming van het woordenboek waarna het officiële gedeelte werd afgesloten met een receptie begeleid door een uitvoering van Soendanese muziek. De presentatie van het woordenboek werd onder anderen bijgewoond door de voorzitter van het college van bestuur van de Universiteit Leiden, mr. Willem Kist, de voormalige voorzitter van het college van bestuur van de Universiteit Utrecht, drs. Jan Veldhuis en door vertegenwoordigers van de KNAW en NUFFIC. De boekverkoop gedurende de presentatie was zeer succesvol. De uitstekend verlopen presentatie van het Nederlands-Indonesisch woordenboek is mede te danken aan de goede en intensieve samenwerking tussen het KITLV, de Nederlandse Taalunie en de Indonesische Ambassade. Een versie van dit woordenboek specifiek voor Indonesischtalige gebruikers zal in 2005 in Indonesië verschijnen.

Loo over Beata van Helsdingen-Schoevers, een biografie van deze opmerkelijke vrouw en een bloemlezing uit haar werk. Beide titels werden gepresenteerd op lezingenmiddagen van de Werkgroep Indische Letteren.

Het dertiende 'Boekenweekboekje' was dit jaar *Koloniale inspiratie*, samengesteld door Marieke Bloembergen.

In de reeks Bibliotheca Indonesica worden al heel lang door het Instituut tekstedities uitgegeven. Het Instituut is vrijwel de enige uitgever die nog bereid is

deze ingewikkelde uitgaven uit te brengen. Een ook uit oogpunt van presentatie interessant voorbeeld hiervan is *A merry senhor in the Malay world*, dat in twee delen verscheen.

Drie titels zijn het resultaat van overeenkomsten tot co-productie met ISEAS in Singapore, met National University of Singapore Press en met Allen & Unwin in Sydney, waarbij van door hen uitgegeven boeken tevens een KITLV-editie verschijnt voor distributie in Europa. Bij de Singaporese uitgevers verschenen spiegelbeeldig hieraan drie KITLV-titels in co-productie. Met de Asian Studies Association of Australia is de afspraak gemaakt dat zijn titels over Indonesië als regel in co-editie zullen verschijnen bij KITLV Press.

De promotie en distributie van de KITLV-uitgaven verliepen bevredigend. De overgang per 1 januari naar een nieuwe distributeur voor Zuidoost-Azië, ISEAS in Singapore, leidde reeds in het eerste jaar tot een stijging van de verkopen. De omzet van de boeken steeg tot 145.500. De oplage van de 'Bijdragen' was 1.650 (2003: 1.625), waarvan 400 exemplaren in Jakarta werden gedrukt ten behoeve van de leden in Indonesië. De 'New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids' verscheen in een oplage van 500 exemplaren (2003: 550).

Binnen de uitgeverij werd veel aandacht besteed aan het stroomlijnen van het productieproces, waarbij een vroegtijdige signalering van correctie en aanpassing en het vastleggen van redactionele richtlijnen de kernbegrippen vormen. Ook werden de nodige voorbereidingen getroffen om de KITLV-publicaties elektronisch beschikbaar te maken.

Het hoofd van de afdeling had tot 1 juni voor een groot deel van de werkweek deeltijds studieverlof, dat hem in staat stelde zijn zeer omvangrijke studie over de linkse beweging tijdens de Indonesische revolutie te voltooien. Tom van den Berge nam in deze periode voor hem waar. Met een reisbeurs van NWO vertoefde Poeze in de periode december 2004-januari 2005 in Indonesië om gegevens voor het slothoofdstuk te completeren.

KITLV-Jakarta

De vernieuwing en profilering van KITLV-Jakarta werd gecontinueerd, waardoor op vrijwel alle gebieden een verhoging van de output kon worden gerealiseerd. Dit betreft een stijging van het aantal verworven en verwerkte titels, een flinke

Aceh, kort voor de tsunami

In augustus 2004 deed zich een unieke mogelijkheid voor om Banda Aceh te bezoeken. De daartoe vereiste speciale toestemming werd verleend omdat ik (Tol) was uitgenodigd deel te nemen aan een seminar over Snouck Hurgronje. Aansluitend kon ik nog een paar dagen benutten om lokale publicaties te verwerven voor de bibliotheek. Daartoe bezocht ik boekwinkels en boekwinkeltjes, bracht bezoeken aan het Acehs Documentatiecentrum, de Universitas Syah Kuala, de IAIN Ar-Raniry en andere instellingen. Het was stralend, helder weer, en in de verte waren de blauwachtige bergen scherp afgetekend. Collega's aan de universiteiten en bibliotheken en het personeel in de boekwinkels waren zonder uitzondering blij verrast. Uit gastenboeken was duidelijk dat het laatste bezoek van een 'bule' ('blanke') vaak jaren daarvoor had plaatsgevonden. Ik kon een groot aantal Acehse publicaties aanschaffen, de meeste in het Acehs, waaronder een aantal in afleveringen verschenen Acehse dichterlijke werken. Een andere bijzondere aanschaf was een fraai uitgevoerde Qur'an met poetische vertaling in het Acehs. De directeur van het Pusat Dokumentasi dan Informasi Aceh liet mij trots de publicaties van het KITLV zien, die het centrum al vele jaren lang ontvangt. Hij toonde mij ook het pas vernieuwde boekendepot. De vloer daarvan was een halve meter verhoogd, zei hij, zodat men geen last meer zou hebben van overstromingen als die van het jaar ervoor. Bij de tsunami van 26 december is dit centrum geheel verwoest. De gehele collectie handschriften, foto's en boeken is verloren gegaan. Ook alle boekwinkels die ik heb bezocht bestaan niet meer. Het is zeer wrang te bedenken dat deze vrolijkstemmende acquisitiereis een paar maanden later als een reddingsactie zou kunnen worden gekarakteriseerd.

toename in het aantal door of mede door KITLV-Jakarta uitgegeven titels, en nieuwe academische publieksactiviteiten in de vorm van workshops en seminars. Tevens werd de bibliotheekruimte in gebruik genomen en werd een groot deel van de referentiecollectie gecatalogiseerd en geconserveerd. Deze deels nieuwe activiteiten resulteerden in een verhoogde zichtbaarheid van het Instituut in de academische wereld en in de media.

Een bijzondere acquisitiereis vond begin september plaats in Banda Aceh. Een aantal unieke publicaties kon daar worden verworven, onder andere een fraaie Koran met Acehse vertaling en een aantal Acehse heldendichten. Door de catastrofale gebeurtenissen aan het jaareinde kregen deze acquisities een buitengewone betekenis. Waarschijnlijk zijn bij de ramp alle boekwinkels en hun voorraden verloren gegaan.

Het actieve promotiebeleid ten behoeve van de ledenwerving werd voortgezet. De stijging van het aantal Indonesische leden hield aan. Het totale aantal Indonesische leden bedroeg aan het jaareinde 387 (2003: 317).

Het aantal aanwinsten toonde wederom een flinke stijging met 6.092 titels (2003: 5.687), waarvan 434 Malaysiana via de Perpustakaan Negara Malaysia. Van deze titels werden er 596 verfilmd en als microfiche naar Leiden gezonden (2003: 916). Het aantal ten geschenke gegeven titels vertoonde een opmerkelijke stijging naar 533 (2003: 270). Op 293 titels (2003: 333) van tijdschriften en kranten liep een abonnement, waarvan 85 nieuwe (2003: 63). Tevens werd acquisitie verzorgd voor de Universiteitsbibliotheek Leiden (744 titels) en het Van Vollenhoven Instituut (404).

2.342 artikelen uit tien Indonesische tijdschriften werden beschreven, van trefwoorden voorzien en naar de bibliotheken van het KITLV en de ANU gestuurd (2003: 3.724).

De verfilming van kranten werd voortgezet, maar de in 2002 opgelopen vertraging kon nog niet worden ingelopen. Om constante kwaliteit te waarborgen is besloten om een deel van de krantenverfilming in eigen beheer uit te voeren. Daartoe is mi croverfilmingsapparatuur aangeschaft, geïnstalleerd en uitvoerig getest. Een aantal medewerkers heeft in dit verband een vakspecifieke training doorlopen. Met lokale partners zijn afspraken gemaakt om in nauw overleg publicaties te verfilmen; dit zal leiden tot meer efficiëntie en aanzienlijke kostenbesparingen. Er werden 335 rollen naar Leiden gezonden (2003: 295), 277 positief, 58 negatief.

Er werd een aantal workshops en seminars georganiseerd in samenwerking met onder andere de Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia (LIPI), Universitas Indonesia, Universitas Islam Negeri Jakarta, Himpunan Ilmuwan Kesusastraan Indonesia (HISKI), Yayasan Pernaskahan Nusantara (Yanassa), Asosiasi Tradisi Lisan (ATL), Desantara, KITLV Leiden, Erasmushuis, Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden te Jakarta, Asia Research Institute (ARI), International Institute of Asian Studies (IIAS), en het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD). Tol was regelmatig betrokken bij overleg betreffende de wetenschappelijke samenwerking tussen Nederland en Indonesië, in het bijzonder in relatie tot de KNAW en NWO, en nam deel aan diverse academische activiteiten. Hij publiceerde als medeauteur één boek en redigeerde er twee.

Via de Nederlandse ambassade werden de titels van KITLV Press gedistribueerd naar 37 academische bibliotheken in Indonesië.

Vereniging KITLV

Het verslagjaar stond voor de Vereniging in het teken van de consolidatie van de nieuwe verhouding met de KNAW-organisatie KITLV. Dit kwam mede tot uitdrukking in de positieve evaluatie van het convenant dat met de KNAW bij de overgang van de werkorganisatie was afgesloten. Verder is het Bestuur doorgegaan met het verder ontwikkelen van ideeën over activiteiten voor de leden. Het Bestuur was daarom wederom betrokken bij diverse activiteiten, zoals een conferentie, boekpresentaties en lezingen, waaronder vijf lezingen die door het KITLV in het Indisch Huis werden georganiseerd. Ook steunde het Bestuur de aanwezigheid van het KITLV op de Pasar Malam Besar te Den Haag van 9 tot en met 20 juni.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering werd gehouden op zaterdag 5 juni en bijgewoond door 59 leden. Op voorstel van de kascommissie, bestaande uit dr. J.Th. Lindblad en dr. J. Touwen, werd op grond van het financiële jaarverslag van de penningmeester over het jaar 2003 acquit en décharge verleend aan de penningmeester voor het financiële beheer gedurende het jaar 2003. Aan het einde van de Jaarvergadering droeg prof.dr. Reimar Schefold de voorzittershamer over aan prof.dr. Peter J.M. Nas. Voorzitter Nas sprak uitgebreide woorden van dank aan de scheidende voorzitter die de overgang van de werkorganisatie van het KITLV van KNAW-gelieerd instituut naar volledig KNAW-instituut had begeleid. Vergelijkbare woorden waren er voor de eveneens scheidende Dagelijks Bestuursleden prof.dr. Willem Wolters en mr. Jan-Willem Kroon die omwille van genoemde overgang langer dan gebruikelijk hun respectievelijke bestuursfuncties hadden uitgeoefend.

Voor de eerste keer was de algemene ledenvergadering dit jaar vorm gegeven in een Algemene Ledendag. Nadat in de ochtend de Jaarvergadering van de Vereniging was gehouden bood de Vereniging de aanwezigen een lunch aan. Het middagprogramma had als thema 'Transnationalisme in Oost en West'. Het eerste deel van het programma werd gevormd door twee lezingen. Prof.dr. Mario Rutten (Universiteit van Amsterdam) sprak over 'Bollywood en de Indiase diaspora',

en prof.dr. Ruben Gowricharn (Universiteit Tilburg) over 'Transnationalisme en transnationale gemeenschappen'. Het tweede deel van de middag was gereserveerd voor een gesprek met de Molukse fotograaf Jan Malawauw en de directeur van Imagine IC Liane van der Linden over audiovisuele en andere projecten waarin Molukkers, Indische mensen, Surinamers, Antillianen en Arubanen vorm geven aan hun transnationale oriëntatie. De gespreksleider was Steijlen (KITLV). De directeur neemt deel aan de vergaderingen, maar is geen lid van het bestuur.

Het Algemeen Bestuur vergaderde vijf maal: op 30 januari, 12 maart, 14 mei, 24 september en 20 december. Het Dagelijks Bestuur vergaderde vier maal: op 13 februari, 13 mei, 10 september en 9 november. Belangrijke thema's in de bestuursvergaderingen waren: evaluatie van het convenant met de KNAW, plannen voor meer verenigingsactiviteiten en de overdracht van verantwoordelijkheden in verband met het aantreden van nieuwe Dagelijks Bestuursleden. De voorzitter en de directeur overlegden op 1 juli met prof.dr. W.J. van den Akker (directeur Geestes- en Sociale wetenschappen KNAW) over de evaluatie van het convenant.

Ereleden

De vereniging heeft acht ereleden: prof.dr. Taufik Abdullah, prof.dr. H.J.M. Claessen, mw. dr. S.W. de Groot-Rosbergen, prof.dr. H. Hoetink, prof.dr. Sartono Kartodirdjo, prof.dr. J.W. Schoorl, mw. prof.dr. H.A. Sutherland en prof.dr. A. Teeuw.

Bestuur

Aan de beurt van aftreden waren de bestuursleden: prof.dr. M. Baud en dr. R. Raben, tevens traden af de Dagelijks Bestuursleden prof.dr. R. Schefold, prof.dr. W. Wolters en mr. J.W. Kroon. De Dagelijks Bestuursleden hadden een langere zittingstermijn gediend dan gebruikelijk in verband met de overgang van de werkorganisatie KITLV naar de KNAW. Zij werden opgevolgd door prof.dr. R.S. Gowricharn, dr. H.M.C. de Jonge, mw. prof.dr. S. Legêne, dr. J.T. Lindblad en drs. W.Chr. Manuhutu.

In het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld: prof.dr. P.J.M. Nas (voorzitter), dr. H. de Jonge (vice-voorzitter), dr. J.T. Lindblad (penningmeester), prof.dr. B. Arps, mw. drs. E. Buchheim, mw. drs. E. Derksen, prof.dr. R.S. Gowricharn, drs. W.Chr. Manuhutu en mw. prof.dr. L.E. Visser. Secretaris was dr. F. Steijlen.

Publieksgerichte activiteiten

Tijdens het verslagjaar werden door het KITLV meerdere activiteiten voor een breder publiek georganiseerd. Noemenswaardig in dit verband is, naast de cursus Caraïbistiek, uiteraard de KITLV-Indonesië-cursus die van januari tot en met maart voor de eerste keer werd georganiseerd. Aan deze cursus, een uitvloeisel van het gebruikersonderzoek in 2002, werd door veertig cursisten deelgenomen. De cursus zal zeker de komende jaren worden herhaald. Andere publieksgerichte activiteiten betroffen de KITLV-lezingen die elke twee maanden in het Indisch Huis te Den Haag werden gehouden. De lezingen trokken elke keer tussen de twintig en dertig luisteraars. Ook was het KITLV present op de Pasar Malam Besar die van 9 tot en met 20 juni werd gehouden. Behalve een stand met informatie en boekenverkoop, waar ook de Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië informatie verspreidde, organiseerde Steijlen onder KITLV-vlag in het Bibit-theater vier programmaonderdelen. Dit betrof een drietal lezingen over het werk van het KITLV door Knaap, Tromp en Steijlen en een discussie over beeldvorming en postkoloniale identiteiten onder leiding van Steijlen.

Stichting Professor Teeuw Fonds

De Stichting Professor Teeuw Fonds is in 1991 opgericht ter gelegenheid van het afscheid van Professor Teeuw van het toenmalige Programma Indonesische Studiën, dat van 1975 tot 1992 een belangrijke rol heeft gespeeld in de samenwerking tussen Indonesische en Nederlandse onderzoekers op het gebied van de zogenoemde Indonesische Studiën.

Met de oprichting van de Stichting en het gelijknamige fonds beogen de initiatiefnemers en allen die de Stichting ondersteunen, enerzijds professor Teeuw te eren voor het vele werk dat hij zelf heeft verricht door middel van onderzoek, publicaties en onderwijs en de mogelijkheden die hij hiertoe heeft geopend in Nederland, Indonesië en daarbuiten. Anderzijds wordt op deze wijze het werk van professor Teeuw voortgezet.

Op 1 december 2004 is in Jakarta de Professor Teeuwprijs uitgereikt aan de Indonesische schrijver en publicist, Ajip Rosidi. Ajip Rosidi heeft in een periode van meer dan veertig jaar op het gebied van de studie, de publicatie, de documentatie en de bevordering van Indonesische literatuur in ruime zin een grote naam verworven. Hij is een creatief kunstenaar van uitzonderlijk formaat, een *budayawan* in de volle zin van het woord. Hij is ook een energiek en effectief organisator van grote projecten waarbij hij zich niet laat afschrikken door praktische obstakels. Als uitgever heeft hij de literatuur in vele opzichten bevorderd. Hij staat internationaal in Oost en West in hoog aanzien. De samenwerking met Nederlanders en Nederlandse instellingen heeft hij waar mogelijk altijd gezocht, beoefend en bevorderd.

De Professor Teeuwprijs, bestaande uit een geldbedrag en oorkonde, wordt eens in de twee jaar beurtelings uitgereikt aan een Indonesiër of Nederlander, of iemand die woonachtig is in Indonesië of Nederland en actief op het gebied van de wetenschap of cultuur en die zich op bijzondere wijze heeft ingezet voor de versteviging van de culturele relatie tussen de beide landen.

De prijs is vooral bedoeld voor hen die op literair-wetenschappelijk terrein hebben bijgedragen tot de bevordering van de culturele relaties tussen beide landen,

maar wil ook rekening houden met publicaties of cultuuruitingen op terreinen zoals architectuur, literatuur, muziek, dans, geschiedenis, milieu, wetgeving en bestuur.

De prijs wordt gegeven als een beloning voor de bijzondere bijdragen van de laureaat aan de wederzijdse relaties, maar evenzeer als een stimulering om zijn of haar werk voort te zetten.

In het verleden is de prijs uitgereikt aan de publicist en journalist Goenawan Mohamad, de Leidse schrijver en wetenschapper Harry A. Poeze, de schrijver, dichter en filosoof Y.B. Mangunwijaya, mevrouw Ellen Derksen, organisator van de Pasar Malam Besar in Den Haag, de Jakartaanse antropoloog en journalist Mulyawan Karim (in de vorm van een reisbeurs), en aan F.X. Suhardi Djojoprasetyo (sinds 1975 actief als leraar Javaanse dans en gamelan in Nederland).

In een boekwinkel te Banda Aceh, 16 augustus 2004, met uiteraard veel islamitische literatuur

Bijlage 1

Commissies

De in 2001 ingestelde Wetenschapscommissie bestaat uit: prof.dr. V.J.H. Houben (voorzitter), prof.dr. G.A. de Bruijne, mw. prof.dr. F. Gouda, prof.dr. P.J.M. Nas en prof.dr. H. Steinhauer.

Adviseur voor de verzameling Oosterse handschriften en archivalia van de afdeling Archief & Beeld was dr. W. van der Molen.

De Commissie van Redactie bestond uit de leden: prof.dr. G.J. Oostindie, dr. H.A. Poeze, prof.dr. R. Schefold, dr. L.J. Touwen en dr. E.P. Wieringa.

Redacteuren van de 'Bijdragen' waren prof.dr. B. Arps, dr. D.E.F. Henley en dr. E.P. Wieringa.

Redacteur Caribbean Series was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

Eindredacteur van de 'New West Indian Guide' was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

De Redactiecommissie Boekerij 'Oost & West' bestond uit de leden: mw. dr. E. Captain, mw. drs. E. Derksen, mw. dr. R.M.A.L. Hoefte, dr. A.N. Paasman, dr. H.A. Poeze, drs. G.O. Prins en dr. P. van Zonneveld.

Onderdeelscommissie

De samenstelling van de Onderdeelscommissie van het KITLV in 2004 was als volgt: drs. J. Anten (secretaris), mw. R.L. Robson-McKillop en mw. drs. H.J. Teunissen (voorzitter).

Bijlage 2

Personeel

Directie

prof.dr. G.J. Oostindie	directeur

Algemeen

M.A. Gravekamp	boekhouder
mw. J.J.M. Leemburg-den Hollander	directiesecretaresse
A.T. van der Mark	administrateur-beheerder

Archief & Beeld

drs. J. Anten	medewerker topografisch-historische atlas
drs. J. Bos	onderzoeksassistent, in dienst per 16 september
M. Fluitsma	medewerkster topografisch-historische atlas, uit dienst per 1 oktober
drs. N.A. van Horn	archivaris, in dienst per 1 juni
dr. G.J. Knaap	hoofd/conservator
T.T.L. Ngo	medewerker topografisch-historische atlas
drs. L. Ouwehand	projectmedewerkster, uit dienst per 1 augustus

Bibliotheek

drs. S.E. Aalten	medewerker catalogisering/leeszaal
C.G. van den Aardweg	medewerker acquisitie
drs. J.E.F. ter Beek	documentalist
dr. E. Ebing	documentalist/redacteur 'Excerpta Indonesica'
mw. C.M. Hogewoning	hoofd leeszaal
drs. S. Koolhof	bibliothecaris
T.T.L. Ngo	medewerker catalogisering
N. Noordhoek	ICT-medewerker; webmaster
mw. Ch.M. Pietersz-de Haseth	medewerkster catalogisering
mw. A.G. Schultz	hoofd catalogisering
drs. L. Sesink	projectmedewerker automatisering (detachering vanuit KNAW)
S.A. Razak bin Shaik	medewerker catalogisering
mw. R.M. Robson-McKillop BA Hons	redacteur 'Excerpta Indonesica'

N. van Rooijen	medewerker beheer bibliotheekcollectie
A.F. Schipper	medewerker beheer bibliotheekcollectie
mw. J.H.S. Schrama	medewerkster leeszaal
mw. drs. I.M. Tromp	hoofd documentatie
mw. T. Zecevic-Boulogne	documentaliste

Caraïbische Studies

M. Conci	documentalist
mw. dr. R.M.A.L. Hoefte	hoofd
mw. drs. L.E.E. de Laat	onderzoekster in opleiding
mw. I.M.J. Rolfes	documentaliste
mw. drs. H.J. Teunissen	editor
D.G.M. Vennix	deskeditor

Onderzoek/Centrumfunctie

mw. ir. M. Barwegen	projectmedewerkster
prof.dr. P. Boomgaard	senior onderzoeker
mw. drs. M. Brand	projectmedewerkster, in dienst per 1 september
dr. F. Colombijn	onderzoeker
prof.dr. C. van Dijk	onderzoeker/centrumfunctie
dr. D.E.F. Henley	onderzoeker
drs. H. Jordaan	projectmedewerker, in dienst per 1 februari
dr. G. van Klinken	onderzoeker
prof.dr. H.G.C. Schulte Nordholt	onderzoeksleider
dr. G.I.J. Steijlen	onderzoeker
dr. G.P.A. Termorshuizen	gastonderzoeker

Redactie/Uitgeverij

dr. T. van den Berge	secretaris redactie 'Bijdragen'
drs. M.W.G. van Brunschot	marketing- en promotiemedewerker
mw. R. DeCoursey BA	bureauredacteur
mw. M.J.R. Groen	deskeditor
mw. drs. B.M.C. Knaap	bureauredacteur
dr. A.W.H. Massier	bureauredacteur
mw. dr. M.S. Moeimam	bureauredacteur
dr. H.A. Poeze	hoofd
mw. E. Sitinjak-van Dijk	administratief medewerkster

KITLV-Jakarta

mw. I. Hestini	documentaliste/medewerkster acquisitie
M. Koderi	hoofd afdeling periodieken; uit dienst per 1 mei

mw. dra. A. Parsidi Barata	bureauhoofd
mw. A. Siregar	microfilmoperatrice
Suparman	medewerker afdeling periodieken
Suparto	administratief medewerker
Sutarjo	documentalist/medewerker acquisitie; uit dienst per 1 april
Suwardi	chauffeur/koerier
dr. R.G. Tol	directeur
B.I. Widiyanto, SS.	hoofd afdeling periodieken/microverfilming; in dienst per 1 mei
mw. A. Krisnawati	documentaliste/medewerkster acquisitie; in dienst per 1 april

European Association for South-East Asian Studies

mw. dr. M. Osseweijer	management-assistente; uit dienst per 31 december

Bijlage 3

Publicaties en voordrachten personeel

Medewerkers van het KITLV publiceerden 6 boeken, 4 'edited volumes', 34 wetenschappelijke artikelen, 22 andere artikelen, 15 boekbesprekingen en 5 bibliografische uitgaven. Zij leverden 162 papers en voordrachten.

Boeken

P. Boomgaard, *Anak Jajahan Belanda; Sejarah sosial dan ekonomi Jawa 1795-1880*. Jakarta: KITLV Jakarta/Djambatan, xix + 413 pp.

G. van Klinken, *Revolusi fisika; Dari alam gaib ke alam nyata*. Jakarta: Gramedia. [History of physics textbook, 186 pp.]

G.J. Knaap, *Kruidnagelen en Christenen; De Verenigde Oost-Indische Compagnie en de bevolking van Ambon 1656-1696*. Leiden: KITLV Uitgeverij, xii + 420 pp. [Verhandelingen 212.]
— (met H.A. Sutherland), *Monsoon traders; Ships, skippers and commodities in eighteenth-century Makassar*. Leiden: KITLV Press, xii + 270 pp. [Verhandelingen 224.]

M.S. Moeimam (met Hein Steinhauer), *Nederlands-Indonesisch woordenboek*. Leiden: KITLV Uitgeverij, xxvii + 1123 pp.

R.G. Tol (met A. Teeuw, R. Dumas, Muhammad Haji Salleh en M.J. van Yperen), *A merry senhor in the Malay world; Four texts of the Syair Sinyor Kosta*. Leiden: KITLV Press, x + vi + 467 pp. Two vols. [Bibliotheca Indonesica 30.]

Edited volumes

P. Boomgaard (met David Henley), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*. Leiden: KITLV Press, viii + 344 pp. [Verhandelingen 218.]

D.E.F. Henley (met Peter Boomgaard), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*. Leiden: KITLV Press, viii + 344 pp. [Verhandelingen 218.]

H.G.C. Schulte Nordholt and Hanneman Samuel (eds), *Indonesia in transition; Rethinking 'civil society', 'region' and 'crisis'*. Yogyakarta: Pustaka Pelajar, 252 pp. [Ook op www.knaw.nl/indonesia.]

G.I.J. Steijlen (met John Schuster), *Transnationale (ver)bindingen*. Themanummer *Migrantenstudies* 20-4.

Wetenschappelijke artikelen

M. Barwegen, 'Browsing in livestock history; Large ruminants and the environment in Java, 1850-2000', in: Peter Boomgaard and David Henley (eds), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*, pp. 283-305. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 218.]

P. Boomgaard, '"Primitive" tiger hunters in Indonesia and Malaysia, 1800-1950', in: John Knight (ed.), *Wildlife in Asia; Cultural perspectives*, pp. 185-206. London/New York: RoutledgeCurzon.
– 'Demographic transition in Southeast Asia', in: Ooi Keat Gin (ed.), *Southeast Asia; A historical encyclopedia, from Angkor Wat to East Timor*, Volume I, pp. 414-418. Santa Barbara: ABC-CLIO.
– (met David Henley), 'Agriculture and livestock histories of Southeast Asia; Approaches and perspectives', in: Peter Boomgaard and David Henley (eds), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*, pp. 1-16. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 218.]
– 'Horses, horse-trading, and royal courts in Indonesian history, 1500-1900', in: Peter Boomgaard and David Henley (eds), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*, pp. 211-232. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 218.]
– 'The age of the buffalo and the dawn of the cattle era in Indonesia, 1500-1850', in: Peter Boomgaard and David Henley (eds), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*, pp. 257-282. Leiden: KITLV Press.

[Verhandelingen 218.]
F. Colombijn, 'Die Ökologie der sumatranischen Städte im neunzehnten Jahrhundert', *Zeitschrift für Ethnologie* 129: 263-283.
– 'Gao Qiwang Yu Di Zitai: Jilongpo He Xinjiapo De Chengshi Fazhan [High hopes and low profiles; Development of Kuala Lumpur and Singapore]', *Guanxi Minzu Xueyuan Xuebao [Journal of Guanxi University for Nationalities]* 26-2: 27-37.
– 'Islamic influences on urban form in Sumatra in the seventeenth to nineteenth centuries CE', *Indonesia and the Malay World* 32-93: 249-270.

C. van Dijk, 'The hearts and the minds of the people; Southeast Asia after September 11, 2001', *Kultur, The Indonesian Journal for Muslim Cultures* 3-1: 29-62.

D.E.F. Henley, 'Conflict, justice, and the stranger-king; Indigenous roots of colonial rule in Indonesia and elsewhere', *Modern Asian Studies* 38: 85-144.
– 'Rizification revisited; Re-examining the rise of rice in Indonesia, with special reference to Sulawesi', in: Peter Boomgaard and David Henley (eds), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*, pp. 107-138. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 218.]
– (met Peter Boomgaard) 'Agricultural and livestock histories of Southeast Asia; Approaches and perspectives', in: Peter Boomgaard and David Henley (eds), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*, pp. 1-16. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 218.]

R.M.A.L. Hoefte (met Jean Jacques Vrij), 'Free black and colored women in early-nineteenth-century Paramaribo, Suriname', in: David Barry Gaspar en Darlene Clark Hine (eds), *Beyond bondage; Free women of color in the Americas*, pp. 145-168. Urbana: University of Illinois Press.
G. van Klinken, 'Dayak ethnogenesis and conservative politics in Indonesia's outer islands', in: Henk Schulte Nordholt and Hanneman Samuel (eds), *Indonesia in transition; Rethinking 'civil society', 'region' and 'crisis'*, pp. 107-128. Yogyakarta: Pustaka Pelajar. [Ook op www.knaw.nl/indonesia.]

G.J. Knaap, 'De Ambonse eilanden tussen twee mogendheden; De VOC en Ternate, 1605-1656', in Elsbeth Locher-Scholten en Peter Rietbergen (eds), *Hof en handel; Aziatische vorsten en de VOC 1620-1720*, pp. 35-58. Leiden: KITLV Uitgeverij. [Verhandelingen 223.]

Sirtjo Koolhof, 'The sleeping giant; Dynamics of a Bugis epic (South Sulawesi, Indonesia)', in: Jan Jansen and Henk M.J. Maier (eds), *Epic adventures; Heroic narrative in the oral performance traditions of four continents*, pp. 98-111. Münster: Lit. [Literatur Forschung und Wissenschaft.]

G.J. Oostindie, 'Agenda bij gedane zaken', in: *Zevende Multatuli Lezing. De Tweede Vrede van Breda; Natievorming of onafhankelijkheid*, pp. 7-20. Breda: Stichting Multatuli Lezing/ NCDO.
– 'De Nederlandse krijgsmacht in het Caraïbisch gebied; Taken en agenda', *Militaire Spectator* 173-6: 324-335.
– 'Het Statuut van het Koninkrijk is geen eeuwig edict', *Openbaar Bestuur* 15-1: 8-13.
– 'De teloorgang van een bijzondere relatie', in: Pitou van Dijck (ed.), *De toekomst van de relatie Nederland-Suriname*, pp. 17-38. Amsterdam: Rozenberg.
– (met Pitou van Dijck), 'De toekomst van de ontwikkelingsrelatie met Suriname', *Internationale Spectator* 58-5: 245-251.
– '*Wij slaven van Suriname* en het intellectuele eigendom van het koloniale verleden', in: Michiel van Kempen, Piet Verkruijsse en Adrienne Zuiderweg (red.), *Wandelaar onder de palmen; Opstellen over koloniale en postkoloniale literatuur en cultuur; Opgedragen aan Bert Paasman*, pp. 495-506. Leiden: KITLV Uitgeverij. [Boekerij 'Oost en West'.]
– 'Slaven van het schuldgevoel; Witte en zwarte versies van het koloniaal verleden', *De Academische Boekengids* 45: 20-22.

H.G.C. Schulte Nordholt, 'Locating Southeast Asia; Postcolonial paradigms and predicaments', in: Srilata Ravi, Mario Rutten, and Beng-Lan Goh (eds), *Asia in Europe and Europe in Asia*, pp. 36-56. Singapore: ISEAS.
– *De-colonising Indonesian historiography*. Lund: Centre for East and South-East Asian Studies, Lund University, 20 pp. [Working Papers in Contemporary Asian Studies 6.] [Ook op www.ace.lu.se.]
– 'Decentralisation in Indonesia; Less state, more democracy?', in: John Harriss, Kristian Stokke and Olle Tornquist (eds), *Politicising democracy; The new local politics of democratisation*, pp. 29-50. New York: Palgrave Macmillan.
– (met Hanneman Samuel), 'Introduction. Indonesia after Soeharto; Rethinking analytical categories', in: Henk Schulte Nordholt and Hanneman Samuel (eds), *Indonesia in transition; Rethinking 'civil society', 'region' and 'crisis'*, pp. 1-16. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.

– 'Decolonising Indonesian historiography', in: I Wayan Ardika dan Darma Putra (eds), *Politik kebudayaan dan identitas etnik*, pp. 65-87. Denpasar: Universitas Udayana/ Balimangi Press.

G.I.J. Steijlen, 'Molukkers in Nederland; Geschiedenis van een transnationale relatie', *Migrantenstudies* 20-4: 238-251.
– (met John Schuster), 'Transnationale (ver)bindingen', *Migrantenstudies* 20-4: 172-176.

G.P.A. Termorshuizen, 'In Bantam's vergetelheid gestorven: Joost l'Ange Huet (1840-1925); Journalist, planter, armenvriend en kluizenaar', *Indische Letteren* 19-3: 99-113.
– '"Omdat ik een zwerver ben"; Reisschetsen van Willem Walraven', in Michiel van Kempen, Piet Verkruijsse en Adrienne Zuiderweg (red.), *Wandelaar onder de palmen; Opstellen over koloniale en postkoloniale literatuur en cultuur; Opgedragen aan Bert Paasman*, pp. 251-262. Leiden: KITLV Uitgeverij. [Boekerij 'Oost en West'.]
– 'Was Kartine wel de schrijfster van haar brieven? Een polemiek uit 1921', *Indische Letteren* 19-4: 167-175.

Overige artikelen

J. Anten, 'Honderd(vijfentwintig) jaar Raden Adjeng Kartini; Een Indonesische nationale heldin in beeld', *Nieuwsbrief Nederlands Fotogenootschap* 43: 6-9.
– 'Kartini in het KITLV', *Indische Letteren* 19-4: 155-156.

P. Boomgaard, 'Steden met een verleden', in: Rosanne Rutten en Loes Schenk-Sandbergen (red.), *Andere verhalen over Azië en onderzoek; Aangeboden aan Ot van den Muijzenberg bij zijn afscheid als hoogleraar sociologie en moderne geschiedenis van niet-westerse samenlevingen, in het bijzonder van Zuid- en Zuidoost-Azië, aan de Universiteit van Amsterdam*, pp. 114-118. Amsterdam: Het Spinhuis.

F. Colombijn, 'Lost in the Sumatran jungle?', *Indonesian Environmental History Newsletter* 18: 6.
– 'Land as the key to urban development; Housing in Indonesian cities, 1930-1960', *IIAS Newsletter* 33: 50.

– 'Stadsplanning in Indonesië; Woningnood!', *Moesson* 49-3: 34-36.

D.E.F. Henley, 'CA comment', *Current Anthropology* 45-5: 589-590. [Comment on Clifford Geertz, 'What is a state if it is not a sovereign?']

G. van Klinken, 'The dark side of Indonesian democracy; Ethnicised local politics', *Asian Analysis*, April 2004. [Op website www.aseanfocus.com/asiananalysis.]
– 'Return of the sultans', *Inside Indonesia* 78(April -June): 25-26.

S. Koolhof, '*Sureq Galigo*, a retelling of the epic', in: *I La Galigo*, pp. 25-29. Milano: Change Performing Arts/Purnati Foundation for the Arts.
– '*Sureq Galigo*, une nouvelle version de l'épopée', in: *I La Galigo*, pp. 25-29. Milano: Change Performing Arts/Purnati Foundation for the Arts.

L.E.E. de Laat, 'It's the Maduro Library's 30th anniversary? That deserves to be celebrated!', in: Els Langenfeld (ed.), *The past; A present for our future; 30 Years S.A.L. (Mongui) Maduro Foundation* , p. 19. Curaçao: Curaçaosche Courant.

G.J. Oostindie, 'Het "Antillendossier" en de paradox van De Graaf', *VNG Magazine* 20/21/22, May 2004, pp. 32.
– 'Een belaste relatie', *Openbaar Bestuur* 15-5: 6-8.
– 'Castro's Cuba; Strijden om te overleven in een Caraïbische heilstaat', *Historisch Nieuwsblad* 13-5: 32-35.

H.A. Poeze, 'Tussen Uitgeest en Frankfurt', in: *25 jaar Frankfurter Buchmedzes*, pp. 18-19. Meppel: Giethoorn ten Brink.

H.G.C. Schulte Nordholt (met N. Schulte Nordholt), 'Indonesië', in: *Winkler Prins encyclopedisch jaarboek* 2004, pp. 148-149. Utrecht: Spectrum.
– 'De vader van Jecky', in: Rosanne Rutten en Loes Schenk-Sandbergen (red.), *Andere verhalen over Azië en onderzoek; Aangeboden aan Ot van den Muijzenberg bij zijn afscheid als hoogleraar sociologie en moderne geschiedenis van niet-westerse samenlevingen, in het bijzonder van Zuid- en Zuidoost-Azië, aan de Universiteit van Amsterdam*, pp. 64-68. Amsterdam: Het Spinhuis.

– 'CA comment', *Current Anthropology* 45-5: 590-591. [Comment on Clifford Geertz, 'What is a state if it is not a sovereign?']

G.P.A. Termorshuizen, 'Nawoord', in: Jan Lechner, *Uit de verte; Een jeugd in Indië 1927-1946*, pp. 147-151. Leiden: KITLV Uitgeverij.

R.G. Tol, 'The poetry of *Sureq Galigo*', in: *I La Galigo*, pp. 19-23. Milano: Change Performing Arts/Purnati Foundation of the Arts.
– 'Le pouvoir de *Sureq Galigo*', in: *I La Galigo*, pp. 19-23. Milano: Change Performing Arts/Purnati Foundation of the Arts.

Recensies

P. Boomgaard – Richard H. Grove and John Chappell (eds), *El Niño – history and crisis; Studies from the Asia-Pacific region* (Cambridge, 2000), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 160-2/3: 368-369.
– Andrew Dalby, *Dangerous tastes; The story of spices*. (London, 2002), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 160-4: 569-570.

F. Colombijn – Brenda S.A. Yeoh, *Contesting space in colonial Singapore; Power relations and the urban built environment* (Singapore, 2003), *Stedebouw & Ruimtelijke Ordening* 85-6: 66-67.
– Raymond K.H. Chan, Kwan Kwok Leung and Raymond M.H. Ngan (eds), *Development in Southeast Asia: Review and prospects* (Aldershot, 2002), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 160-4: 578-579.

D.E.F. Henley – Christiaan Heersink, *Dependence on green gold; A socio-economic history of the Indonesian coconut island Selayar* (Leiden, 1999), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 160-1: 143-145.
– Harold Brookfield, *Exploring agrodiversity* (New York, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 160-2/3: 377-378.

R.M.A.L. Hoefte, "'Een belaste relatie' vanuit Nederlands en Surinaams perspectief"
– Wouter Gortzak, *Nederland-Suriname; De herkansing* (Amsterdam, 2003) en Jules A. Wijdenbosch, *Een toekomst; Een boekwerk in het kader van de wederopbouw van de Republiek Suriname* (Groningen, 2003), *Internationale Spectator* 58-5: 274-276.

G. van Klinken – Grayson Lloyd and Shannon Smith (eds.), *Indonesia today; Challenges of history* (Singapore, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 160-1: 149-150.
– Mark Turner, Owen Podger, Maria Sumardjono and Wayan K. Tirthayasa, *Decentralisation in Indonesia; Redesigning the state* (Canberra, 2003), *Asian Studies Review* 28-2: 209.

G.J. Knaap – R.A. Donkin, *Between East and West; The Moluccas and the trade in spices up to the arrival of Europeans* (Philadelphia, 2003), *Economic History Services*, 21 July 2004, [Ook op www.eh.net/bookreviews/library/0815.html.]

G.J. Oostindie – Aarón Gamaliel Ramos and Angel Israel Rivera (eds), *Islands at the crossroads; Politics in the non-independent Caribbean* (Kingston/Boulder, 2001), *NWIG/New West Indian Guide* 78: 170-172.

H.G.C. Schulte Nordholt – Thomas Reuter, *Custodians of the sacred mountains; Culture and society in the highlands of Bali* (Honolulu, 2002), *Sojourn* 19: 133-136.
– Richard Robison and Vedi Hadiz, *Reorganising power in Indonesia; The politics of oligarchy in an age of markets* (London/New York, 2004), *Development and Change* 35: 1104-1105.
G.I.J. Steijlen – P. Lim Pui Huen and Diana Wong (eds), *War and memory in Malaysia and Singapore* (Singapore, 2000), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 160-2/3: 409-411.

G.P.A. Termorshuizen – Dik van der Meulen, *Multatuli; Leven en werk van Eduard Douwes Dekker* (Nijmegen, 2002), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 160: 612-614.

Bibliografieën

Herman C. Kemp, *Oral traditions of Southeast Asia and Oceania; A bibliography.* Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/Asosiasi Tradisi Lisan, xi + 698 p.

I.M.J. Rolfes, 'Recente publicaties', *Oso; Tijdschrift voor Surinaamse Taalkunde, Letterkunde, Cultuur en Geschiedenis* 23: 191-196, 355-358.
– 'Nieuwe publicaties', *Wi Rutu; Tijdschrift voor Surinaamse Genealogie* 4-1: 73-74, 4-2: 61-62.

Papers en voordrachten

M. Barwegen (met Freek Colombijn), 'The buffalo, the egret, the louse, and the trodden grass; Renting houses in Indonesian cities, 1930-1960', Paper First International Conference on the History of Indonesian Cities, Surabaya, 23 augustus.

P. Boomgaard, 'From rice to riches? Rice production and trade in (Southeast) Asia, particularly Indonesia, 1500-1950', Paper workshop 'The wealth of nature; How natural resources have shaped Asian history, 1600-2000', NIAS, Wassenaar, 25 mei.
– '"Following the debt"; Indigenous legal theory and practice regarding credit and debt in Southeast Asia, particularly Indonesia, fifteenth to nineteenth centuries', Paper presented at the panel 'Credit and debt in Southeast Asia, past and present', Fourth Conference of the European Association of Southeast Asian Studies (EUROSEAS), Paris, 3 september.

F. Colombijn, 'Huisvesting in Indonesische steden', Lezing Studiedag Sociaal-Wetenschappelijke Raad KNAW, Leusden, 5 juni.
– 'Sign of the times; Symbolic change around Indonesian independence', Paper conference on 'Urban symbolism', Leiden, 16 juni.
– (met Martine Barwegen) 'The buffalo, the egret, the louse, and the trodden grass; Renting houses in Indonesian cities, 1930-1960', Paper First International Conference on the History of Indonesian Cities, Surabaya, 23 augustus.
– 'Dinamika sejarah perkotaan di Indonesia periode 1930-1960', NIOD-LIPI conference 'Indonesia across orders', Surabaya, 26 augustus.
– 'Solid as a rock or ephemeral as a handful of dust; The security of land tenure in Indonesian towns, 1930-1960', Paper IUAES Inter-Congress in Kolkata 'Mega-urbanization, multi-ethnic society, human rights and development', 13 december.
– 'The urban soundscape in Indonesia', Paper IUAES Inter-Congress in Kolkata 'Mega-urbanization, multi-ethnic society, human rights and development', 13 december.

C. van Dijk, 'Verkiezingen in Indonesië feest of ramp', KITLV-Indisch Huislezing, Den Haag, 28 maart.

– 'Religious authority, politics and fatwa in contemporary Indonesia', Paper International Conference 'Islamic Law in Indonesia', Cambridge, Massachusetts, 17 april.
– 'From crocodiles and cocks; The jago and pemuda in Javanese society', Paper 15th Biennal Conference of the Asian Studies Association of Australia, Canberra, 2 juli.
– 'From head to toe; Assimilation and remaining distinct: dress, script, culture and identity', Paper 18th KITLV/IIAS/LIPI International workshop on Southeast Asian Studies 'Script as identity marker in Southeast Asia', Jakarta, 29 november.
– 'Partai Keadilan Sejahtera; Radical, moderate and practical', Jakarta Cleveringa Lecture, Leids Universiteits Fonds, Jakarta, 4 december.

D.E.F. Henley, 'Custom, culture, and *koperasi*; The ideological appropriation of the cooperative ideal in Indonesia', Paper conference 'Adat revivalism in Indonesia's democratic transition; European connections', Asia Research Institute, National University of Singapore, Batam, 26 maart.
– 'Natural resource management and mismanagement; Historical examples from Southeast Asia', Paper workshop 'The wealth of nature; How natural resources have shaped Asian history, 1600-2000', NIAS, Wassenaar, 24 mei.
– 'Religion, regionalism and conflict management in Minahasa', Paper workshop 'Decolonising post-new order scholarship on the provinces', KITLV, Leiden, 28 juli.
– 'The fate of federalism; North Sulawesi from Persatuan Minahasa to Permesta', Paper KNAW symposium 'Indonesia in transition; Crises, conflicts, continuities', Amsterdam, 26 augustus.
– 'Capital scarcity and indebtedness; Reflections on their causes and consequences in Southeast Asia', Paper presented at the panel 'Credit and debt in Southeast Asia, past and present', Fourth Conference of the European Association of Southeast Asian Studies (EUROSEAS), Paris, 3 september.
– (met Mieke Schouten en Alex Ulaen) 'Preserving the peace in post-New Order Minahasa', Paper workshop 'Renegotiating boundaries; Local politics in post-Suharto Indonesia', LIPI/KITLV-Jakarta, Jakarta, 21 december.

R.M.A.L. Hoefte, 'Repertoire of resistance of Caribbean slaves and indentured labourers', IISG-KNAW, Amsterdam, 27 januari.

– 'Suriname; A true multicultural society', International Centre, Leiden, 10 maart.
– 'Indianenverhalen en wetenschap', Stichting Bovenlandse Indianen Suriname, Rijnsburg, 26 mei.
– 'Cherchez la femme and other quests in the historiography of postemanicpation Suriname', York University, Toronto, 15 oktober.
– 'Sanitation, public health care, and urban development in early 20th-century Paramaribo', International workshop 'The Caribbean city', Leiden, 2 december.

G. van Klinken, Lezing over Hausmann Baboe, Sekolah Tinggi Teologia, Banjarmasin, 27 januari.
– 'Neotraditionalism', Paper conference 'Adat revivalism in Indonesia's democratic transition: European connections', Asia Research Institute, National University of Singapore, Batam, 26 maart.
– 'The East Timor Truth and Reconciliation Commission', Paper Seminar Peace and Conflict Studies, University of Queensland, Brisbane, 27 mei.
– 'Social profiles of small towns outside Java', Paper workshop 'Decolonising post-new order scholarship on the provinces', KITLV, Leiden, 30 juli.
– 'Neotraditionalism', Paper Fourth Conference of the European Association of Southeast Asian Studies (EUROSEAS), Paris, 2 september.
– Presentation on East Timor, Hendrik Kraemer Instituut, Utrecht, 14 september.
– Presentation on presidential elections, Netherlands Institute for Multiparty Democracy, Den Haag, 21 september.
– Conference address on violence in Ambon and East Timor, Yayasan Tanah Merdeka, Palu, 18 december.

G.J. Knaap, 'Koloniale expansie en koloniale staat', KITLV Indonesië-cursus, Leiden, 20 januari.
– 'De klassieke fotografie van Nederlands-Indië tot voor honderd jaar geleden', Pasar Malam Besar, Den Haag, 10 juni.
– 'De Hikajat Tanah Hitu als historische bron', Moluks Historisch Museum, Utrecht, 18 juni.
– 'The photographic representation of the courts in Yogyakarta and Surakarta until about 1920', International Seminar 'Searching for and researching Isidore Kinsbergen; 19th century photography and drama in the Netherlands Indies', Leiden, 15 oktober.

S. Koolhof, 'Alfred R. Wallace di Nusantara; Sebuah petualangan ilmiah', Lokakarya I Ekspedisi Wallacea 2004, Universitas Hasanuddin, Makassar, 21 mei.
– '"Preserving what otherwise would be lost"; The collections of KITLV in Leiden', ATMA and IKON colloquium 'Libraries and the construction of knowledge about the Malay world', Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, 2 augustus.
– 'Formulaic language in the Bugis *La Galigo* epic', Workshop on Indonesian Linguistics, Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Leipzig, 26 augustus.

L.E.E. de Laat, 'De herovering van Otrobanda; Een zoektocht naar identiteit', Vereniging van Vrienden van het Rijksmuseum voor Volkenkunde, Leiden, 19 april.
– 'Willemstad en haar wijken', Universiteit Leiden, Leiden, 7 oktober.
– 'Selling Otrobanda; History, heritage and hotels in an old neighbourhood of Willemstad, Curaçao', International workshop 'The Caribbean city', Leiden, 2 december.

A.W.H. Massier, 'Een nieuwe vaktaal; Indonesische juristen sinds de koloniale tijd', Gastcollege Indonesië-cursus KITLV, Leiden, 27 januari.
– Lezing over proefschrift *Van 'recht' naar 'hukum'; Indonesische juristen en hun taal, 1915-2000* voor de Vereniging voor de Sociaal-wetenschappelijke Bestudering van het Recht, Utrecht, 28 oktober.

S. Moeimam, 'Teori dan masalah praktis dalam penyusunan kamus dwibahasa dan multibahasa', Workshop 'Leksikologi dan leksikografi dwibahasa', Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa, Departemen Pendidikan dan Kebudayaan RI, Jakarta, 29 januari.

G.J. Oostindie, 'Het Koninkrijk in het Caraïbisch gebied', Instituut Clingendael, Den Haag, 6 januari en 9 december.
– 'Caribbean societies and the politics of anthropological engagement; The Dutch Caribbean', New York Academy of Sciences, New York, 6 februari.
– 'Zet de klok gelijk – met of zonder het Statuut', Antilliaans Netwerk, Amsterdam, 12 maart.
– 'De loden last van verleden en isolement', CEDLA, Amsterdam, 29 maart.

– 'Fragmentierter Vergangenheitsbewältiging; Kolonialismus im Niederländischer Erinnerungskultur', Haus der Niederlände, Universität Münster, Münster, 1 april.
– 'Gebonden bevrijders; Surinaamse en Antilliaanse militairen, de Tweede Wereldoorlog en het kolonialisme', Verzetsmuseum, Amsterdam, 10 mei.
– '(Hoe) verder met het Statuut?', Congres '50 jaar Statuut', Ermelo, 25 mei.
– 'Cultureel erfgoed en het buitenlands cultureel beleid', Nieuwe Kerk, Amsterdam, 28 mei.
– 'Hoe Zeeuws was de Nederlandse slavenhandel?', Zeeuws Museum, Middelburg, 2 juli.
– 'Ghana, the Netherlands and the rediscovery of the Atlantic slave trade', Conference 'The transatlantic slave trade; Landmarks, legacies and expectations', Accra, 30 augustus.
– 'A Dutch model for Caribbean decolonization?', York University, Toronto, 15 oktober.
– 'Suriname, o la perspective de un estado desapareciente', Centro de Estudos do Caribe no Brasil, Goiânia, 19 oktober.
– 'El colonialismo holandés y sus herencias atlánticas', Universidade de Campinas, Campinas, Brazilië, 28 oktober.
– 'De oorlog van toen en het minderhedendebat van nu; Een pleidooi voor terughoudendheid', Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie/Forum, Amsterdam, 3 november.
– 'Curaçao, geschiedenis en herinnering; Slavernij, 30 mei 1969 en het Statuut', Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 8 november.
– 'Heeft het Statuut een datum van uiterste houdbaarheid?', Societas Iuridica Antilliana et Arubiana, Academiegebouw Universiteit Leiden, Leiden, 18 november.
– 'The fourth dimension; National identity in the non-sovereign Caribbean', Wilton Park, Wiston, 26 november.
– 'Een Koninkrijk vol onverschilligheid', Vereniging van Utrechtse Geografie Studenten, Academiegebouw Universiteit Utrecht, Utrecht, 1 december.
– 'Het Statuut: geschiedenis en perspectief', Erasmus Universiteit, Rotterdam, 3 december.

H.A. Poeze, 'Kongres Persatoean Perdjoeangan yang pertama', Seminar sehari '55 Tahun hilangnya Tan Malaka: Belajar dari gagasan dan kehidupan Tan Malaka', Kelompok Studi Mahasiswa Universitas Indonesia Eka Prasetya & LPPM Tan Malaka, Jakarta, 19 februari.

H.G.C. Schulte Nordholt, Lezing over politieke ontwikkelingen in Indonesië, Instituut Clingendael, Den Haag, 19 februari.

– Lezing over politieke ontwikkelingen in Indonesië, Oxfam/Novib, Wassenaar, 23 maart.
– Bijdrage aan 'Asia Update', Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 25 maart.
– Inleiding over Indonesische verkiezingen, ASiA/Indonesia House, Amsterdam, 31 maart.
– Inleiding over politieke situatie in Indonesië en Papua, HAPIN-conferentie over Papua, Utrecht, 15 mei.
– 'Decolonising Indonesian historiography', Centre for East and South-East Asian Studies, Lund University, Lund, 25 mei.
– Inleiding over verkiezingen in Indonesië, ASiA/KIT bijeenkomst over verkiezingen in Azië, Amsterdam, 10 juni.
– 'Decolonising Indonesian historiography', Udayana University, Bali, 25 juni.
– Inleiding bij presentatie *Nederlands-Indonesisch woordenboek*, Indonesische Ambassade, Den Haag, 3 december.
– 'Bali; An open fortress', Paper workshop 'Renegotiating boundaries; Local politics in post-Suharto Indonesia', LIPI/ KITLV-Jakarta, Jakarta, 20 december.

G.I.J. Steijlen, 'Actuele ontwikkelingen in Indonesië en de presidentsverkiezing', Lezing voor Instituut voor Meerpartijen Democratie, Leiden, 18 februari.
– Column bij KITLV-Indisch Huislezing 'Verkiezingen in Indonesië; feest of ramp' door prof.dr. Kees van Dijk, Den Haag, 28 maart.
– 'Molukken, sociale beweging en conflict', Gastcollege Opleiding Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie, Universiteit Leiden, Leiden, 29 maart.
– 'Zekeren aan het vaderland; Vieringen van de Molukse gemeenschap in Nederland' en 'Een dorp op het Malieveld; Pasar Malam Besar', Papers symposium 'Vieringen van migrantengemeenschappen in de hedendaagse Nederlandse samenleving', Meertens Instituut, Amsterdam, 18 mei.

– 'Indonesia', Gastcollege voor Aziëcursus van het Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie, Katholieke Hogeschool Mechelen, Mechelen, 22 mei.
– 'Het interview, de methodologie en de ontsluiting van interviews', Inleiding op de workshop 'Oral history' van het NiNsee (Nationaal Instituut Nederlands Slavernijverleden en -Erfenis), Amsterdam, 26 mei.
– Column bij KITLV-Indisch Huislezing 'De studentenbeweging in 2004; Een balans van reformasi' door Yatun Sastramidjaja, Den Haag, 30 mei.
– Presentatie en gespreksleider 'De koloniale inspiratie' met een inleiding door Marieke Bloembergen en discussie tussen Esther Captain, Wim Manuhutu en John Schuster over beeldvorming over het 'Indische', 'Molukse' en 'Surinaamse' in het Bibit Theater van de Pasar Malam Besar, Den Haag, 11 juni.
– 'Recording the future; Een audiovisueel project over Indonesië nu en straks', Lezing in het Bibit Theater van de Pasar Malam Besar, Den Haag, 20 juni.
– Column bij KITLV-Indisch Huislezing 'Politieke actualiteiten in Indonesië' door Reza Muharam, Den Haag, 26 september.
– 'Recording the future; Over het nieuwe audiovisuele project van het KITLV', Lezing voor de Etnografische Vereniging van Museum Nusantara, Delft, 20 oktober.
– 'Wat was de vraag ook alweer?', Lezing op het symposium 'De stem van de vorige eeuw' ter gelegenheid van de afsluiting van het interviewproject 'Ooggetuigen van de 20e eeuw', Middelburg, 19 november.
– Column bij KITLV-Indisch Huislezingen 'Nederlands-Indië en het Aziatische bedrijfsleven in de jaren dertig' door Peter Post en 'Het Nederlandse bedrijfsleven in Indonesië in de jaren vijftig' door Jasper van de Kerkhof, Den Haag, 28 november.
– 'Remembrance of Dutch war dead in Southeast Asia, 1942-1945; Dedication to the memory of comrades on a personal level', Paper International Intensive Workshop 'Encounters with the military war dead', Kyoto, 14 december.

G.P.A. Termorshuizen, 'De rijmkronieken van Melis Stoke', Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde, Leiden, 30 januari.
– Presentatie van Jan Lechner, *Uit de verte; Een jeugd in Indië 1927-1946*, Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde, Leiden, 16 april.

– 'In hoeverre was Kartini de schrijfster van haar eigen brieven? Een polemiek uit 1921', Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde, Leiden, 16 april.
– 'Ontmoetingen met de Baduy op West-Java', Vereniging Volkenkunde Breda, Breda, 10 mei.
– '"Een oorlogsschip op de reede"; Kartini vertelt', Pasar Malam Besar, Den Haag, 12 juni.
– (met Peter van Zonneveld) 'Cultuur en literatuur in Indische tijdschriften', Werkcollege Vakgroep Nederlands, Universiteit Leiden, Leiden, september-december.
– Colleges over literaire teksten en ego-documenten betreffende de periode 1945-1950 in Indonesië (bersiap/dekolonisatie), Universiteit van Debrecen, Debrecen (Hongarije), 4 tot en met 15 oktober.

R.G. Tol, 'Bugis literature and the power of La Galigo', Singapore, 13 maart.
– 'La Pawawoi Karaéng Ségéri dan koleksi naskahnya', Seminar 'Bone; Dulu, sekarang dan akan datang', Watampone, 22 mei.
– 'Kesastraan Bugis selayang pandang', Voordracht 'Pelatihan Filologi Yayasan Naskah Nusantara', Jakarta, 14 juli.
– 'Bugis, script, Islam and paradoxes', Paper 18th KITLV/IIAS/LIPI International Workshop on Southeast Asian Studies 'Script as identity-marker in Southeast Asia', Jakarta, 1 december.

I.M. Tromp, 'Op zoek naar informatie over Indonesië in digitale en gedrukte bronnen', Pasar Malam Besar, Den Haag, 13 juni.

Bijlage 4

Publicaties KITLV

KITLV Uitgeverij

In de serie Verhandelingen verschenen:

191 Peter Burns, The Leiden legacy; Concepts of law in Indonesia, xxii + 310 pp.

196 Karel Steenbrink, *Catholics in Indonesia, 1808-1903; A documented history, volume 1*, xviii + 528 pp.

205 Traude Gavin, *Iban ritual textiles*, xii + 356 pp.

211 Aone van Engelenhoven, *Leti, a language of Southwest Maluku*, 444 pp.

212 Gerrit Knaap, *Kruidnagelen en christenen; De Verenigde Oost-Indische Compagnie en de bevolking van Ambon, 1656-1696*, xii + 420 pp.

213 Paul van der Grijp, *Identity and development; Tongan culture, agriculture, and the perenniality of the gift*, xi + 225 pp.

214 Vladimir Braginsky, *The heritages of traditional Malay literature; A historical survey of genres, writings, and literary vieuws*, xiv + 890 pp.

215 Henk Maier, *We are playing relatives; A survey of Malay writing*, viii + 542 pp.

216 Edwin Jurriëns, *Cultural travel and migrancy; The artistic representation of globalization in the electronic media of West Java*, viii + 214 pp.

218 Peter Boomgaard and David Henley (eds), *Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia*, viii + 344 pp.

219 Jelle Miedema and Ger Reesink, *One head, many faces; New perspectives on the Bird's Head Peninsula of New Guinea*, xiv + 220 pp.

220 Marcel Vellinga, *Constituting unity and difference; Vernacular architecture in a Minangkabau village*, xvi + 650 pp.

223 Elsbeth Locher-Scholten en Peter Rietbergen (red.), *Hof en handel; Aziatische vorsten en de VOC 1620-1720; Opgedragen aan Jurriën van Goor*, x + 350 pp.

224 Gerrit Knaap and Heather Sutherland, *Monsoon traders; Ships, skippers and commodities in eighteenth-century Makassar*, xii + 270 pp.

227 Toon van Meijl and Jelle Miedema, *Shifting images of identity in the Pacific*, viii + 270 pp.

In de Boekerij 'Oost en West' werden uitgegeven:
Michiel van Kempen, Piet Verkruijsse en Adrienne Zuiderweg (red.), *Wandelaar onder de palmen; Opstellen over koloniale en postkoloniale literatuur en cultuur; Opgedragen aan Bert Paasman*, xvii + 606 pp.
Jan Lechner, *Uit de verte; Een jeugd in Indië 1927-1946*, 145 pp.
Vilan van de Loo, *Leven tussen kunst en krant; Beata van Helsdingen-Schoevers, journaliste en declamatrice in Indië*, 2 delen, bloemlezing 129 pp., biografie 175 pp.

De Translation Series werd uitgebreid met:
27 Gregory Forth (ed.), *Guardians of the land in Kelimado; Louis Fontijne's study of a colonial district in eastern Indonesia*, xvi + 266 pp.

In de series Bibliotheca Indonesica verschenen:
30 R.G. Tol, A. Teeuw, R. Dumas, Muhammad Haji Salleh and M.J. van Yperen, *A merry senhor in the Malay world; Four texts of the Syair Sinyor Kosta*, x + vi + 467 pp. Two vols.
31 Julian Millie, *Bidasari; Jewel of Malay Muslim culture*, vi + 310 pp.

Buiten serie verschenen:
Susi Moeimam en Hein Steinhauer, *Nederlands-Indonesisch woordenboek*, xxvii + 1123 pp.
Marieke Bloembergen, *Koloniale inspiratie; Frankrijk, Nederland, Indië en de wereldtentoonstellingen (1883-1931)*, 257 pp.
Jaarverslag 2003 van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, 57 pp.

In samenwerking met het Institute of Southeast Asian Studies (ISEAS) te Singapore werd uitgebracht:
John Butcher, *The closing of the frontier; A history of the marine fisheries of Southeast Asia c. 1850-2000*, xxii + 442 pp.

Samen met de National University of Singapore werd de uitgave verzorgd van:
Anthony Reid, *An Indonesian frontier; Acehnese and other histories of Sumatra*, xv + 439 pp.

Voor Allen & Unwin werd de Europese uitgave verzorgd van:
Azyumardi Azra, *The origins of Islamic reformism in Southeast Asia; Networks of Malay-Indonesian and Middle Eastern 'Ulam ' in the seventeenth and eighteenth centuries*, ix + 254 pp.

KITLV-Jakarta verzorgde de uitgave van:
Peter Boomgaard, *Anak jajahan Belanda; Sejarah sosial dan ekonomi Jawa 1795-1880*. Jakarta: Djambatan/KITLV-Jakarta, xix + 413 p. (Vertaling van *Children of the colonial state; Population growth and economic development in Java, 1975-1880*, 1989.)
Jan Breman en Gunawan Wiradi, *Masa cerah dan masa suram di pedesaan Jawa; Studi kasus dinamika sosio-ekonomi di dua desa menjelang akhir abad ke-20*. Jakarta: LP3ES/KITLV-Jakarta, xix + 423 p. (Vertaling van *Good times and bad times in rural Java*, 2002, VKI 195.)
Bob Hering, *Soekarno founding father of Indonesia; A biography 1901-1945*. Jakarta: Hasta Mitra/KITLV-Jakarta, xxii + 463 p. (2002, VKI 192.)
Herman C. Kemp, *Oral traditions of Southeast Asia and Oceania; A bibliography*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia/KITLV-Jakarta/Asosiasi Tradisi Lisan, xi + 698 p.
Adrian B. Lapian en Patricia Spyer, *Cleveringa Lecture, 10 January 2004, Jakarta*. Jakarta: KITLV-Jakarta, 22 p.
Nyoman Manda, *Duka kita di Kuta*. Gianyar: Pondok Tebawutu; Jakarta: KITLV-Jakarta, vi + 112 p. (Vertaling van *Laraning carita ring Kuta*).

Herdrukt werd in één band:
P.J. Zoetmulder en S.O. Robson, *Kamus Jawa Kuna Indonesia*. Cetakan ke-4. Jakarta: Gramedia Pustaka Utama, xxxix + 1496 p. (Vertaling van *Old Javanese-English Dictionary*, 1982)

Zonder directe bemoeienis van KITLV-Jakarta verschenen de volgende vertalingen van KITLV-titels:
Leonard Blussé, *Persekutuan aneh*. Yogyakarta: LkiS, xx + 532 p. (Vertaling van *Strange company; Chinese settlers, mestizo women and the Dutch in VOC Batavia*, 1986, VKI 122.)
J.C.G. Jonker, *Mpama Mbojo*. Mataram: Pemerintah Kota Bima; Yayasan Lengge, xi + 161 p. (Vertaling van *Bimaneesche texten*, 1893).
S. Soebardi, *Serat Cabolek; Kuasa, agama, pembebasan: pengadilan KH. A. Mutamakin dan fenomena Shaikh Siti Jenar*. Bandung: Nuansa, 203 p. (Vertaling van *The book of Cabolek*, 1975, BI 10.)

J.C. Vergouwen, *Masyarakat dan hukum adat Batak Toba*. Yogyakarta: LkiS, xxxvi + 642 p. (Vertaling van *The social organisation and customary law of the Toba Batak of northern Sumatra*, 1964, TS 7.)

Periodieken

Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde. Deel 159, in 3/4 afleveringen, bevat 14 artikelen, 3 'review essays' en 72 boekbesprekingen. De omvang bedroeg 624 pp., de oplage 1650 exemplaren. KITLV-Jakarta verzorgde voor verspreiding in Indonesië een nadruk van de BKI.

European Newsletter of South-East Asian Studies. Volume 16, no. 2 en Volume 17, no. 1 in een totale omvang van 79 pp. Oplage 525 exemplaren. KITLV-Jakarta verzorgde voor verspreiding in Indonesië een nadruk van beide afleveringen.

New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids. Jaargang 78, in twee afleveringen, met een omvang van 371 pp., bevat 6 artikelen, 2 'review articles' en 51 boekbesprekingen. Oplage 500 exemplaren.

Bijlage 5

Aanwinsten handschriften en archivalia

Aanwinsten Oosterse handschriften en archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

Or 645 Afschrift van 'Hikajat keradjaan Siaoe', vervaardigd door controleur J. Schwenke; met bijlagen, gerechtelijke stukken inzake de oogst van vogelnestjes op Siaoe; met een nota over de Galelarezen op Halmahera en Morotai. 1948. Typoscript, handschrift, doorslag.
Schenking G. Schwenke – 4 omslagen

Or 646 Indonesischtalige verhandeling door Suhastjarja en Soeroso, getiteld 'Pembuatan gong besar oleh Empu Resowiguno di Wirun, Mojolaban, Sukoharjo, Surakarta', geschreven in het kader van het project Penelitian dan Pengkajian Kebudayaan Nusantara (Javanologi); met ingeplakte kleurenfoto's. 1986. Typoscript, fotokopie.
Schenking E.L. Heins – 1 band

Or 647 Indonesischtalige nota door Dahler Abdul Madjid, getiteld 'Bahan pokok tentang hari ulang tahun hari jadi Kotamadya/dati II Padang Panjang'. 2002. Typoscript, fotokopie.
Verkregen via KITLV Jakarta – 1 band

Or 648 Indonesischtalige nota door Pamoentjak, getiteld 'Riwajat Balai Poestaka 1908-1944'; met bijlagen en brief van Pamoentjak aan het hoofd van Bonkyukyoku. 1945. Typoscript, doorslag.
Schenking A. Teeuw – 1 omslag

Or 649 Boanoos- en Maleistalig geschrift van onbekende auteurs, onder meer met traditionele zangen en aantekeningen van genealogische aard; met transcript. 1790-1791. Handschrift, typoscript.
Schenking R. Voorneman – 1 katern

Or 650 Schriftje met afdrukken van stempels van Indonesische organisaties en legeronderdelen en van handtekeningencliché's, verzameld op West-Java; met krantenknipsels over de vermeende dood van Oesman Soemantri, juli 1948. 1948-1949. Handschrift, druk.
Aankoop – 1 katern

Or 651 Indonesisch- en Japanstalige documenten afkomstig van de Landraad te Bogor inzake gerechtelijke procedures en voorschriften; met persoonlijke documenten, (1919, 1929) 1942-1945. Handschrift, typoscript, stencil, druk.
Aankoop – 27 omslagen
[Overzicht 108]

Or 652 Maleistalige uitkomsten van een enquête naar arbeidsomstandigheden in Cheribon onder vissers, goudsmeden en koperslagers, uitgebracht op 8 maart 1890 aan de resident van Cheribon; met vragenlijsten en antwoorden. 1887-1890. Handschrift.
Schenking Koninklijk Instituut voor de Tropen – 9 omslagen

Aanwinsten Westerse Handschriften en Archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

H 1373 Memorie van overgave, met bestuursmemorie, van H. van der Wal, controleur van de onderafdeling Gowa; met collegedictaten en stencils voor de cursus volkenkunde van de gezaghebbersopleiding te Weltevreden. 1916, 1921-1924, 1988. Handschrift, stencil.
Schenking M. de Jong-van der Wal – 4 omslagen

H 1374 Mémoires van D.A. Boon, officier van gezondheid te Soerabaja, Pamekasan, Lombok, Koepang, Batavia, Djambi, Lawang en Buitenzorg, getiteld 'Boek der herinneringen'; met ingeplakte foto's en bijlagen. [1934], 1988. Handschrift, fotokopie.
Schenking A. Boon-de Vries – 3 omslagen

H 1375 Correspondentie van W.H. Hoogland, journalist, met Johan Fabricius, auteur; met bijlagen. 1952-1965. Handschrift, typoscript, drukwerk.
Schenking U. Douwes Dekker-Grebbe – 2 omslagen

H 1376 Correspondentie van A.C. Alma met de Crediet- en Handelsvereeniging Banda en het Nederlandsch-Indisch Deviezeninstituut inzake transfer van gelden naar Nederland en stukken over opbrengsten uit de perken Beneden Dender en Boven Dender op Groot-Banda; met bijlagen (1909) 1949-1957. Typoscript, doorslag.
Schenking J.M. Alma – 1 omslag

H 1377 Stukken betreffende het Nederlands Scheepvaart Team voor Indonesië ter voorbereiding voor de reis naar en het verblijf in Indonesië 1968-1969; met aanvullende documentatie en gegevens over de handel in copra rond 1950. 1950-1974. Stencil, fotokopie, druk.
Schenking E.R. Willems – 2 omslagen

H 1378 Rapport van A. Hoogerwerf, bioloog, getiteld 'Verslag over de expeditie naar het natuurpark Pulau Panaitan (Prinseneiland) in Straat Sunda van 30 augustus - 5 october 1951'; met ingeplakte kaart en foto's. 1952. Typoscript.
Aankoop – 1 band

H 1379 Stukken afkomstig van P.H. Everwijn, administrateur ter Oostkust van Sumatra, tevens voorzitter van de Internationale Simelungun Club, betreffende de theeondernemingen Bah Boetong en Bah Biroeng Oeloe, de ondernemingen Marihat en de Internationale Simelungun Club; met bijlagen. 1940-1958. Handschrift, typoscript, doorslag.
Schenking B. Everwijn – 2 omslagen

H 1380 Processen-verbaal van overname en overdracht van de kas alsmede tussentijdse rekeningen van controleur en assistent-resident J.P.W. Houtman, te Bodjonegoro, Prodjot, Ngrambi, Ponorogo en Japara; met bijlagen betreffende verlof en pensionering. 1897-1920. Handschrift, druk.
Schenking J.P.W. Houtman jr. – 2 omslagen

H 1381 'Wet houdende bepalingen van den handel met de eilanden en het vaste land van Noord- en Zuid-Amerika en de kust van Guinea'. 1815. Druk.
Aankoop – 1 stuk

H 1382 Tekst van een lezing van R. Pos, ambassadeur te Cuba, getiteld 'Het heden en de toekomst van Cuba onder Fidel Castro' gehouden op de ambassadeursconferentie te Bonaire. 1964. Typoscript.
Schenking familie Pos – 1 stuk

H 1383 Vlugschrift getiteld 'Proclamatie aan het heele Indonesische Volk', uitgevaardigd door de bevelhebber der Japanse strijdkrachten; met Indonesischtalige versie. 1942. Druk
Aankoop – 2 stukken

H 1384 Aandeel in de Naamlooze Maatschappij tot Zoutwinning op het Eiland St. Martin, groot ƒ 250, en bewijs van aandeel no. 36 in de prioriteitslening van de Maatschappij tot Zoutwinning op het Eiland St. Martin, groot ƒ 1.000, met inliggend couponblad. 1859, 1862. Druk.
Schenking L.S.C. Tielenius Kruijthoff – 2 stukken

H 1385 ‘Pamona adat regels’, gegeven door T. Lenga, voormalig dorpshoofd te Tentena op Midden-Celebes, vertaald door M.E. Duyverman. (1952) 2003. Typoscript.
Schenking M.E. Duyverman – 1 stuk

H 1386 Brieven van G.J. Resink aan M.C. Jongeling, predikante en bibliothecaris; met toelichtende bijlagen. 1965-1997. Handschrift, typoscript.
Schenking M.C. Jongeling – 2 omslagen

H 1387 Rapport over de Islamitische oudheden in het regentschap Cheribon, vermoedelijk vervaardigd door J.C. Krijgsman, opzichter bij de Oudheidkundige Dienst; met ingeplakte foto’s. 1935. Typoscript, doorslag.
Aankoop – 1 band

Het huis van de firma J.L. Penha & Sons, gebouwd tussen 1708 en 1733, op de hoek Handelskade (links) - Breedestraat, Punda (grote gevel) - Heerenstraat (rechts) in Willemstad
(aanwinst Archief & Beeld)

Bijlage 6

Lijst van schenkers

Personen en instellingen die in 2004 publicaties ten geschenke hebben gegeven aan de bibliotheek van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde

A. van Aelst; J. Anten; M. Appel; J.S. Aritonang; A.R. Asba; M. Baier; Ch. S. Bamualim; J.E.F. ter Beek; H. Beekhuis; L. Blussé; P.C. Boer; E. Bonsel; C. Brakel; J. van Bremen; M. van Bruinessen; A.N. Burhani; P.E. Bijvoet; J.N.F.M. à Campo; Cao Xuan Tu; W. Colenbrander; F. Colombijn; H.E. Coomans; R. Cribb; V.M.Y. Degroot; J. Delwel; P.G. Dikland; E.S. Djalil; L. Dolk; D.W. Donner; E. Ekadjati; J. Erkelens; T. van der Geugten; D. Gil; J. van Goor; M. Govaars-Tjia; A. Graf; R.G. Greve; S.W. de Groot; A.P. van Gurp; D.E.F. Henley; E.Q. Hesselink; S. Hidayat; H.I.R. Hinzler; R. Hoefte; A. Horstmann; V.J.H. Houben; J. Jahja; R.E. Jordaan; N.J.G. Kaptein; M. van Kempen; G.A. van Klinken; A.H. Klokke; G.J. Knaap; C. Koelewijn; C.S.I. König; G. Koerts-Roggen; S. Koolhof; I. de Kort; J.C. van Langen; G. Laurens; B.H.J. Litamahuputty; E. Locher-Scholten; M. de Maat; E. Mark; P. Matusky; N. van der Mee; Th.C. van der Meij; M. Mous; Mulyati; Munajat; P.J.M. Nas; M.A. Nasir; K. Nasution; Nguyen Xuan Hien; G. Nooteboom; H.P. Nooteboom; A.K. Ogloblin; H. Ong A Kwien; G.J. Oostindie; S.A. Pantouw; D. van Pelt; H.A. Poeze; W.M. Poeze; H.J.A. Promès; E. Purwanto; W. Puttenstein; W. Rinzema-Admiraal; R.L. Robson-McKillop; I.M.J. Rolfes; J. van Rosmalen; A. Sangaji; A.S.N. Sapada; A. Sariyan; A. Savirani; E. Schröder-Butterfill; H.G. Schulte Nordholt; A.G. Schultz; G.H.A. van der Schuyt; P. Semedi; K.M.P. Setiawan; F.M. Setiawati; M.H. Six-Zaaijer; R.A.G. Soekatno; K.A. Steenbrink; G.I.J. Steijlen; G.H. Stöve; W. Stokhof; D. Stuart-Fox; S.Y. Sudikan; H. Supriyanto; Suryadi; A. Sutarto; P. Sutikno; Y. Suzuki; Syed Muhd Khairudin Aljunied; M. Takahashi; A. Teeuw; P. van der Tempel; C. Theile; P.J. Thung; D. Tick; C. van Tricht; M.H. Tromp; H.N. Umar; E. van der Velde; J.P. Verbeek; S. Verbeek; J. Vernooij; D. van Vugt; A.B. Wahib; H.H. Wahyukismoyo; J.W. Wallach; G. Wawoe; M. Weber; J. Weintré; A. Wentholt; A.C. van Wickeren; E. Wieringa; P. Yampolsky; K. Ydema; G.R. Zimmermann.

Afdeling Civiel Recht, Directie Juridische Zaken, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Den Haag; Amsterdams Historisch Museum, Amsterdam; Antiquariaat Minerva, Den Haag; Aramco Overseas Company, Leiden; Asia Foundation, Jakarta; Asian Studies Program, Georgetown University, Washington D.C.; Balai Kajian Sejarah Yogyakarta, Yogyakarta; Balai Pustaka NOL, Mojokerto; Balai Seni Lukis Negara, Kuala Lumpur; Bibliotheek Theologische Universiteit Kampen; Bureau ASSR, Amsterdamse School voor Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek, Universiteit van Amsterdam; CARMABI, Curaçao; Center for Asia-Pacific Area Studies, Academica Sinica, Taipei; Center for Development and the Environment, University of Oslo; Center for International Forestry Research CIFOR, Jakarta; Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University, Kyoto; Centrale Archief Selectiedienst, Winschoten; Centre for Documentation and Area-Transcultural Studies, Tokyo University of Foreign Studies, Tokyo; Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur; Djambatan, Jakarta; Dunia Pustaka Jaya, Jakarta; Ecole française d'Extrême-Orient, Jakarta; Erasmus Huis, Jakarta; Fakultas Hukum, Universitas Brawijaya, Malang; Freedom Institute, Jakarta; Fryske Akademy, Leeuwarden; HuMa, Jakarta; ICODO, Utrecht; Indonesia Corruption Watch, Jakarta; Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies INIS, Universiteit Leiden; Institute of Race Relations, London; Institute of Southeast Asian Studies, Singapore; Instituut voor Maritieme Historie/Marinestaf, Koninklijke Marine, Den Haag; Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Den Haag; International Center for Transitional Justice, Jakarta; International Crisis Group, Jakarta; Internationale Organisatie voor Migratie, Den Haag; Japan Foundation, Jakarta; Japan International Cooperation Foundation, Tokyo; Japan-Netherlands Institute, Tokyo; Japanese Government Team for Safeguarding Angkor, Tokyo; Kagoshima University Research Center for the Pacific Islands, Kagoshima; Koninklijk Instituut voor de Tropen, Amsterdam; Koninklijke Militaire Academie, Breda; Maduro Library, Curaçao; Masagena Press, Makassar; Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag; NAAM, Curaçao; National Library of Australia Office, Jakarta; Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, Amsterdam; Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, Den Haag; Oyasato Institute for the Study of Religion, Tenri University; Padhepokan Sastra Tantular, Malang; Partnership for Governance Reform in Indonesia, Jakarta; Penerbit Kanisius, Yogyakarta; Permodalan Nasional Berhad, Kuala Lumpur; Perpustakaan Pusat Bahasa, Jakarta; Perpustakaan Rekso Pustoko, Surakarta; Prins Claus Fonds voor Cultuur en Ontwikkeling, Den Haag;

ProQuest Information and Learning, Ann Arbor; Pustaka LP3ES, Jakarta; RIDEP, Jakarta; SKIN Fonds, Hilversum; Stichting Algeweten, Paramaribo; Stichting Ashrama, Rotterdam; Stichting Tong Tong, Den Haag; Stichting tot Internationale Natuurbescherming, Leiden; Summer Institute of Linguistics, Indonesian Branch, Sentani; Swedish School of Social Science, University of Helsinki; Talen en Culturen van Japan en Korea, Leiden; Titian Budaya, Jakarta; UNDP, Jakarta; UNESCO Office, Jakarta; Universitätsbibliothek Passau; Universiteitsbibliotheek Leiden; Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi; UNSFIR Publications, Jakarta; Van Vollenhoven Instituut, Leiden; YAKOMA-PGI, Jakarta; Yayasan Adikarya IKAPI, Jakarta; Yayasan Bumiksara Jakarta; Yayasan Jurnal Perempuan, Jakarta; Yayasan Kota Kita, Jakarta; Yayasan Obor Indonesia, Jakarta; Yayasan Pusaka Nias; Yayasan Seni Cemeti, Yogyakarta

Personen en instellingen die de verzamelingen van de afdeling Archief & Beeld met een schenking verrijkten

C.B. Arriëns, P.J. Blok, P. Boomgaard, C. van Dijk, H. van Dongen, J.M.J. Eggink, J. Erkelens, C. Fasseur, E.H. Gonnissen-le Maire, J. van Goor, D.E.F. Henley, R.M.A.L. Hoefte, J.P.W. Houtman jr, J. Jansen, H. Liebner, B. Litamahuputty, R. Needham, H. Nooy-Palm, H. Plas, H.J.A. Promès, L. Rambadeta, W.W. Schüller, H. Schulte Nordholt, M.H. Six-Zaaijer, G.I.J. Steijlen, E. Tadema Wielandt-van Aarem, J.W. Terwen, P.A. Terwen, P. Vis-Pilon, R. Voorneman, J.J. de Wolf.

Antiquariaat Minerva, Den Haag; Dewan Bahasa Pustaka, Kuala Lumpur; International Institute of Asian Studies, Leiden; National Art Gallery, Kuala Lumpur; Pax Christi, Utrecht; R.M.I.B. Geoscience, Purmerend; Universiteitsmuseum Groningen.

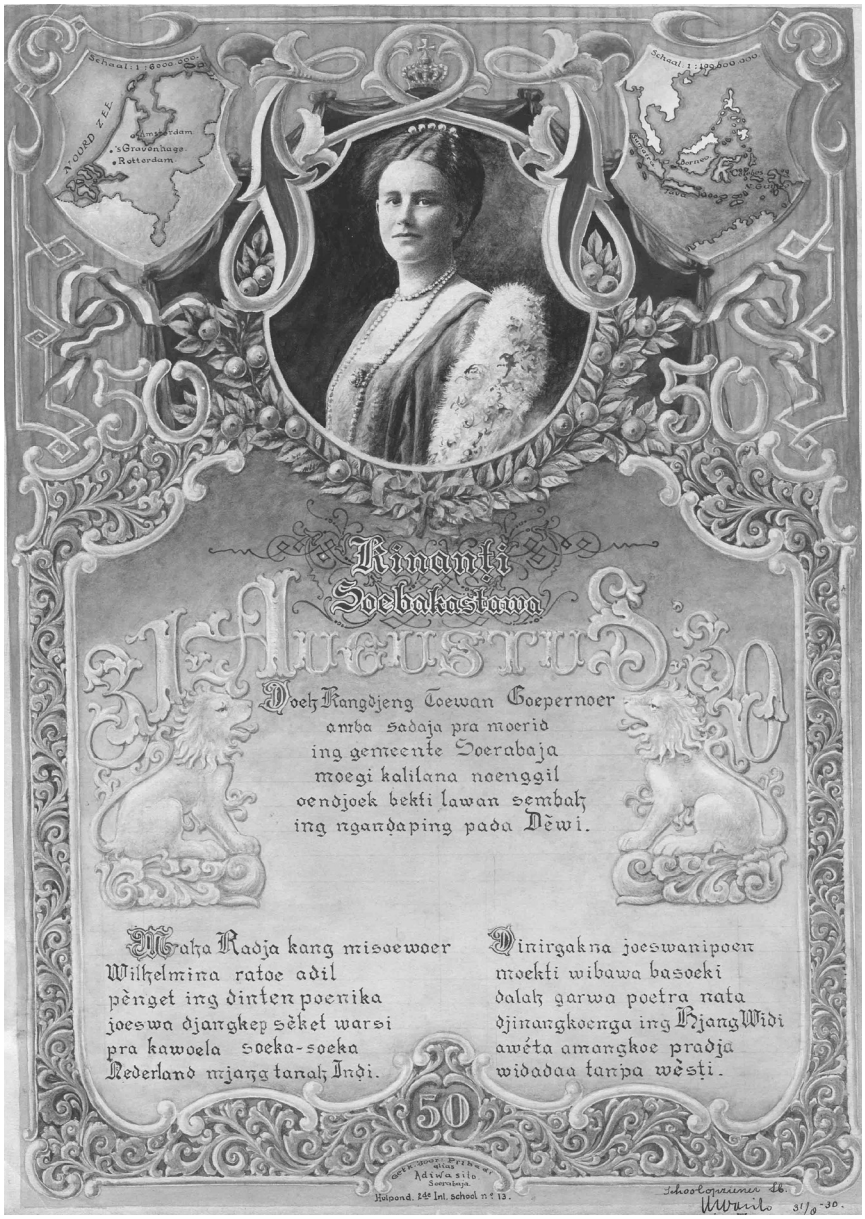

Oorkonde van de leerlingen van Soerabaja bij de vijftigste verjaardag van koningin Wilhelmina, 1930 (schenking W.W. Schüller)

Bijlage 7

Externe commissies en redacties

P. Boomgaard
- Secretary en Member of the Board van de European Association of South-East Asian Studies (EUROSEAS), Leiden
- Bijzonder hoogleraar Economische en Ecologische Geschiedenis van Zuidoost-Azië, in het bijzonder van Indonesië, aan de Faculteit der Maatschappij- en Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Southeast Asia Research' (School of Oriental and African Studies (SOAS), Londen)
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Environment and History' (White Horse Press, Cambridge);
- Lid Consejo Asesor van het tijdschrift 'Revista Española del Pacífico' (Asociación Española de Estudios del Pacífico, Madrid)
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'European Journal of East Asian Studies' (Brill Academic Publishers, Leiden/Boston)

F. Colombijn
- Member Editorial Committee 'Papeles de Trabajo'; Journal of the Center for Interdisciplinary Research on Ethnolinguistics and Social Science (CICEA-UNR-ARGENTINA)

C. van Dijk
- Hoogleraar in de Moderne Islam in Indonesië, Universiteit Leiden
- Lid Commissie van Advies Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies, Universiteit Leiden
- Penningmeester Interuniversitaire Commissie Cursus Indonesiëkunde
- Lid Coördinatorcommissie Vrije Studierichting Islamologie, Universiteit Leiden
- Redacteur 'European Newsletter of South-East Asian Studies'

- Voorzitter examencommissie opleiding Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië, Universiteit Leiden

D.E.F. Henley
- Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Itinerario; European journal of overseas history'

R.M.A.L. Hoefte
- Foreign Correspondent *Handbook of Latin American Studies*, Library of Congress, Washington DC
- External examiner Caribbean Studies, London Metropolitan University
- Lid Klankbordgroep tentoonstelling Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba in oorlogstijd, Verzetsmuseum Amsterdam

G. van Klinken
- Redacteur 'Inside Indonesia'
- Wetenschappelijk adviseur voor waarheid- en verzoeningscommissie in Oost Timor (CAVR)

G.J. Knaap
- Secretaris Stichting International Maluku Research Council
- Lid van Coördinatiecommissie van het research project: The Java Sea in an Age of Transition 1870-1970
- Adviseur Pusat Kajian Sejarah dan Budaya Maritim Asia Tenggara te Semarang
- Lid Begeleidingscommissie van het project: Bronnen betreffende de Midden-Molukken in de negentiende eeuw
- Mentor van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)
- Lid Programmacommissie van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)
- Lid Commissie van Advies van de Stichting Vrienden van Linggadjati

S. Koolhof
- Penningmeester Oosters Genootschap in Nederland
- Projectadviseur 'La Galigo Theatre Project' van Robert Wilson en Rhoda Grauer

G.J. Oostindie
- Hoogleraar Antropologie en Comparatieve Sociologie van het Caraïbisch gebied, Universiteit Utrecht (deeltijd)
- Voorzitter Wetenschappelijke Commissie Geschiedschrijving 'Vijftig jaar Molukkers in Nederland' (Moluks Historisch Museum/Ministerie van Justitie)
- Voorzitter begeleidingscommissie 'The AtanticWorld and the Dutch, 1500-2000'
- Lid Advisory Board, Centre for Caribbean Studies, University of Warwick
- Lid Advisory Board, Nationaal Archeologisch Antropologisch Museum, Curaçao
- Lid Advisory Board, 'Pensamiento Proprio; Revista Bilingüe de Ciencias Sociales del Gran Caribe'
- Lid bestuur Centre for Holocaust and Genocide Studies (Universiteit van Amsterdam/KNAW)
- Lid Comité 2004 – 50 jaar Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden
- Lid Comité van Aanbeveling 'De Indische Zomer', Den Haag
- Lid Digitale Expertise Netwerk DENK (KNAW)
- Lid Klankbordgroep tentoonstelling Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba in oorlogstijd, Verzetsmuseum Amsterdam
- Lid onderzoeksschool CERES
- Lid programmacommissie Scientific Programme Indonesia – the Netherlands SPIN (KNAW)
- Lid stuurgroep onderzoeksprogramma 'Van Indië naar Indonesië' (NIOD)
- Lid congrescommissie Zilveren Regeringsjubileum Koningin Beatrix

R.L. Robson
- Redacteur 'SEALG News'

H.G.C. Schulte Nordholt
- Coördinator Dutch-Indonesian research programme 'Indonesia in Transition' (KNAW)
- Lid Advisory Board Van Vollenhoven Instituut, Leiden
- Lid Editorial Board Indische Bibliotheek Walburg Pers
- Lid onderzoeksschool ASSR, Universiteit van Amsterdam
- Bijzonder hoogleraar Aziatische Geschiedenis, Erasmus Universiteit Rotterdam

G.I.J. Steijlen
- Secretaris Vereniging Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde
- Gastdocent Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie van de Katholieke Hogeschool Mechelen
- Coördinator Samenwerkingsverband Mondelinge Geschiedenis Indonesië
- Voorzitter Vereniging van Vrienden van het Moluks Historisch Museum
- Lid programmacommissie Het Indisch Huis
- Lid adviesraad De Indische Zomer, Den Haag 2005

G.P.A. Termorshuizen
- Bestuurslid van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde
- Redacteur 'Indische Letteren', tijdschrift van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde
- Lid adviesraad De Indische Zomer, Den Haag 2005
- Lid adviesraad Indische-perstentoonstelling, Persmuseum Amsterdam

R.G. Tol
- Lid Commissie van advies in Indonesië van het onderzoeksprogramma 'Van Indië tot Indonesië' (NIOD)
- Bestuurslid en voorzitter sectie publicaties Asosiasi Tradisi Lisan
- Eindredacteur 'Seri Tradisi Lisan Nusantara'
- Redacteur 'Manuscripta Indonesica'
- Redacteur 'Warta ATL'
- Projectadviseur 'La Galigo Theatre Project' van Robert Wilson en Rhoda Grauer
- Lid adviescommissie Bibliotheek Erasmushuis